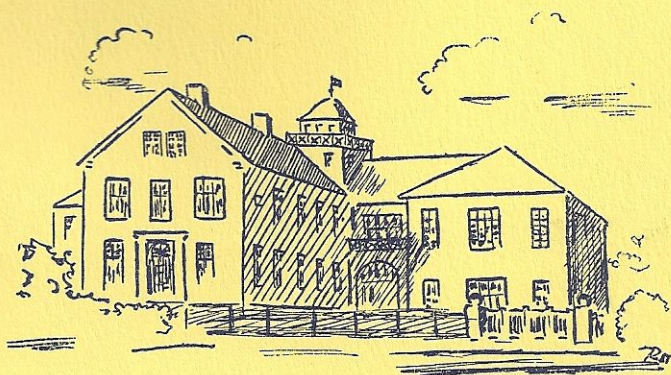

RYOMGÅRD REALSKOLES ELEVFORENING

Årsskrift 1957

RYOMGÅRD REALSKOLES ELEVFORENING

Årsskrift 1957

Redigeret af
ANTON ERIKSEN

Kolind Bogtrykkeri

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Erik Munch: Translokationstale	3
Lillian Dragsted: 9. klasses Norgestur	8
Birthe Arnbak: Anderledes	14
Erik Munch: Og dansen den går	18
Jørgen Breinegaard Madsen: På vagt for freden	22
Bodil Rygaard: Brev fra Amerika	28
Erik Munch: Jul 1957	45
Sommerfesten	46
Af skolens dagbog	47
Personalia	49
Gaver og legater	50
Nye medlemmer	50
Regnskab	52

Tale

ved Ryomgård realskoles translokation

lørdag den 22. juni 1957

MAN fortæller, at da Nørre Vosborg ovre i Vestjylland var blevet bygget med tårn og tind, red bygmesteren hjem efter vel udført arbejde. Han var imidlertid ikke kommet ret langt, før han hørte en stemme bag sig, der råbte: »Mester, mester, tårnet hælder«. Bygmesteren ikke så meget som vendte sig om, men fortsatte sit ridt, idet han svarede: »Ikke hælder tårnet nu; men engang vil der komme en mand fra vest, svøbt i en blå kappe, og han vil få tårnet til at hælde«.

Der er to ting, som man lægger mærke til, og den første er, at bygmesteren ikke så meget som vender sig om, og den anden er hans svar. At han roligt rider videre, vidner om hans gode samvittighed med hensyn til udført arbejde, og hans svar vidner om hans realitets-sans og også om hans ydmyghed, for han ved, at hans værk er meneskeværk og derfor præget af forkrænkelighed og dømt til undergang. Hvor længe hans værk vil stå, ved han ikke; men han ved, at der vil komme en mand i en blå kappe; han vil komme fra vest, og han vil muligvis få tårnet til at hælde.

At man billedligt set med manden i den blå kappe mener vesten-stormen med regn, hagl og tåge, er sikkert utvivlsomt. Men der ville jo ikke være noget ved denne historie, hvis den kun havde det at sige, som den tilsyneladende fortæller os. Den har da også — således som de gamle historier altid har det — adskilligt mere at sige os.

Bygmesteren er et symbol på mennesket, der gennem sit arbejde fuldfører sit livsværk. Det er at håbe, at mennesket kan slutte sin gerning og se på sit værk med samme gode samvittighed og realitets-sans, som bygmesteren fra Nørre Vosborg kunne det. Han var sikker på, at han i hvert tilfælde ikke kunne gøre det bedre; han havde brugt al sin kløgt og al sin kraft, og han var sikker i sin sag; men han var også klar over, at vanskelighederne ville komme — og de

ville komme fra vest — med manden i den blå kappe. Den samme klarhed må et menneske eje, som har sluttet sit livsværk, og den samme klarhed må I være i besiddelse af — I, som nu går ud for at begynde jeres livsværk.

Vi mennesker er underkastet forkrænkelighedens lov, og intet vil holde evigt; men meget vil muligvis holde længe.

Det er altid en begivenhed, når unge og sunde mennesker står over for det skifte, det er, at ombytte uddannelsestiden med praktisk arbejde, og det er jo en sådan begivenhed, vi står overfor i dag.

Nogle af jer fortsætter ganske vist endnu nogle år jeres uddannelse på andre skoler; men de fleste af jer går nu over til det arbejde, i hvilket I skal lægge jeres livs gerning, og for jer alle gælder det, at I forlader jeres barndomsskole, så for jer alle er det en forandring, der nu sker. I er med andre ord blevet bygmestre — bygmestre for et stort værk — nemlig for jeres livs værk. Jeg vil da sige til jer: *Byg nu sådan, at tårnet ikke hælder.* Det vil sige: *Vær samvittighedsfulde.* Gå aldrig på akkord på den måde, at I går med til at udføre noget, som I godt ved ikke er, som det burde være. Husk, at I kan trøste jer med den klassiske sætning: »Det går nok«, når I er overbevist om, at det går; men husk også, at sætningen ikke trøster, når den siges med

tvivl i hjertet. Det er klogt at arrangere sit arbejde sådan, at man kommer let til et resultat; men det er dumt at forsøge at nå resultatet uden om arbejdet, for det kan nemlig ikke lade sig gøre.

Hvad er der inden for skoleverdenen ikke gjort for at finde metoder, hvorved man på en nem og legende måde kunne bibringe børn og unge mennesker kundskab. Jeg skal ikke sige noget ondt om disse forsøg; de er blevet gjort i den bedste mening; men det vil jeg sige, at ingen nymodens metode har kunnet hamle op med den gode gamle, der hedder *at lære sine lektier*, hvilket altså vil sige *at udføre arbejdet*. I ved det jo godt, for det er jo sket med mange af jer, at I i jeres skoletid har forsøgt at komme let om ved en svær regneopgave — simpelthen ved at skrive den af; men I ved jo også godt, at I intet har haft ud af det. *Samvittigheden* skal være i orden med hensyn til arbejdet. Der er dog andet, der også skal være i orden. Man kan vanskeligt arbejde med et tungt sind, hvis dette tunge sind da skyldes, at man er ked af sit arbejde. En af de største glæder, et menneske har her på jorden, er *gerningsglæden*. Nu må man jo ikke forstå det på den måde, at alt, hvad der vedrører ens arbejde, skal være en fornøjelse, for sådan er det ikke. Der kan være mange småting, detaljer, i ens arbejde, som absolut ikke er morsomme, men som man alligevel må udføre. At man gør det, hører med til den tugt, som man må underkaste sig for at disciplinere sig selv, og den, som går ind under den tugt og underkaster sig den, er klar over betydningen af kundskab, og kundskab er noget, vi ikke kan undvære. *Ejer vi ikke kundskab om vort fag, går vi dårens vej*. Den er måske rigtig i dårens øjne; men *den, som hører efter råd — den, som erhverver sig kundskab, er viis*.

Vanskeligheder, som overvindes, beforder fliden, og flid er uvurderlig. Den flittiges hånd skal herske, men ladheden skal vorde træl-bunden, siger Salomon, og det er rigtigt. Fliden løser knuderne og bibringer manden hans kunnen, og ingen når noget ved ikke at bestille noget. Man skal i sin tilværelse — og jeg mener her arbejds-tilværelsen, den, der giver én midler til at eksistere — stole på sig selv og ikke på selv de bedste venner, for selv for sin ven er den fattige forhadet; men mange er de, der elsker den rige — det vil sige den, der klarer sig selv.

Man skal ikke være hidsig og opfarende, men huske på, at et mildt ord dæmper vrede, medens et bittert ord vækker fortørnelse.

Ja — der kunne siges meget mere om, hvad man skal, og hvad man ikke skal, og vi må jo også her sande det gamle ord, at ét er et

Forældredag: Gymnastikopvisning

Foto: K. Basse Kristensen

søkkort at forstå, et andet skib at føre; men alligevel — selv om man undertiden mister sin selvdisciplin, så er det alligevel den, der bringer ligevægt i foretagendet, den ligevægt, som er nødvendig for, at man kan udrette noget. Der blev i år til eksamen givet en stil, som hed: Et tilbageblik på min skoletid, hvad den gav mig, og hvad jeg savnede i den. Som censor i dansk havde jeg lejlighed til at læse henvend 300 stile, og jeg lagde mærke til, at en del elever, der havde skrevet den stil, jeg nævnte, skrev, at de mente, deres skoletid ville være den bedste tid i deres tilværelse. Det er selvfølgelig forkert og er kun skrevet ud fra et barns følelse af tryghed og ansvarsløshed. Det var da ikke godt, om skoletiden var den bedste tid i jeres tilværelse!

Nej — uden for skolens porte står den ny dag og venter — sommerdagen venter jer, for I befinder jer jo endnu i jeres livs vår — og sommerdagen, som venter jer, den indeholder forhåbentlig jeres livs glæde — den, som I skal finde i jeres gerning — i det hjem, I engang skal stifte, og i det liv, som I kommer til at føre. Det håber jeg, og det tror jeg.

Men så er der jo manden i den blå kappe. Ja, han vil også komme til jer. Ingen af jer vil undgå livets storme. Over jer alle vil bygerne hænge, og hagl og regn vil piske; men er jeres samvittighed i orden, er jeres flid stålsat, og er jeres arbejdsglæde stærk, så skal det nok

gå, så vil tårnet på jeres bygningsværk nok holde i jeres tid og måske et godt stykke længere, og hvem kan forlange mere; det er kun få, der evner at bygge pyramider, der trodser evigheden.

Gå I kun trøstige ud til jeres gerning i samfundet; gå med åbent sind og med *beslutsomhed*. Jeg fremhæver ordet beslutsomhed; thi det er skæbnessvangert at være ubeslutsom. Jeg vil meget hellere tage én eller flere gale beslutninger, end jeg vil synke hen i ubeslutsomhed. Jeg kender mænd, der har klaret sig strålende hele livet igennem til trods for de mange gale beslutninger, de har taget; men jeg har aldrig truffet nogen, der har gjort karriere på deres ubeslutsomhed. Den mand, der stikker til halsen i ubeslutsomhed, kan ikke handle, og *handling er den murske, man bygger sin fremtid med*.

Måske har andre flere penge, større styrke og bedre forstand, end I har. Men når det gælder værdier som barmhjertighed, selvopofrelse og finfølelse, så har I den samme mulighed som enhver anden for at blive takket, æret og agtet af alle, og det kan måske bringe lykken ind i jeres tilværelse. Jeg vil tro det, for lykken afhænger langt mere af åndelig indstilling end af materielle goder.

Jeg takker jer nu for den tid, der er gået, for den gode måde, I har været elever på, for trofasthed mod skolens traditioner indtil denne dag, og jeg takker jeres forældre, fordi de har betroet skolen jeres undervisning og den opdragelse, som undervisningen medfører. Det er en stor tillid, der herigennem er blevet vist os.

At I altid vil være velkomne her på skolen, ved I, og at skolen vil følge jeres færd, ved I også, ligesom I sikkert alle er klar over, at jeres færd vil blive bedømt. Den håndsækning, som skolen kan yde jer, vil I altid få.

Og hermed tak for de mange år — og lykke til! *Erik Munch.*

Stavkirken i Folkemuseet,
Bygdøy, Oslo

Foto: Thorkild Mikkelsen

9. classes
NORGES
TUR
1957

DET er højlys dag, solen skinner fra en høj, blå himmel ned på det meget afvekslende landskab. Vort tog ruller gennem det bjergrige land og forstyrrer den idylliske fred, der ellers hersker her. Vi har lige passeret det højeste punkt på hele turen, 1301 m over havet, og nærmer os nu Finse, den højstliggende station på Bergensbanen. I over en time er det gået stejlt opad, lige siden vi passerede Voss, hvor en ekstra maskine blev spændt for toget. Vi sidder og hviler ud og tænker på al den skønhed og rigdom, vi lige har modtaget fra naturen, og forstår, at vi først nu har set det, vi kalder Norge.

Den storslåede natur med de dybe kløfter, hvor klippevæggen rejser sig stejlt op tæt beklædt med nåletræer, de rislende kilder ned ad bjergenes sider, de dybe, spejlblanke bjergsøer, de ensomme dale og den evige sne på de høje bjergtoppe, alt er så rigt, at det må opleves, det er for stort til at kunne beskrives. På denne togrejse passerer vi ialt ca. 200 tunneler; det er forunderligt, at det er lykkedes at bygge en jernbane igennem dette land mellem Bergen og Oslo, hvor terrænet stiger fra få meter til 1300 meters højde for igen at falde til et par meter i Oslo.

Hallingdalselven – set fra Bergensbanen

Foto : K. Basse Kristensen

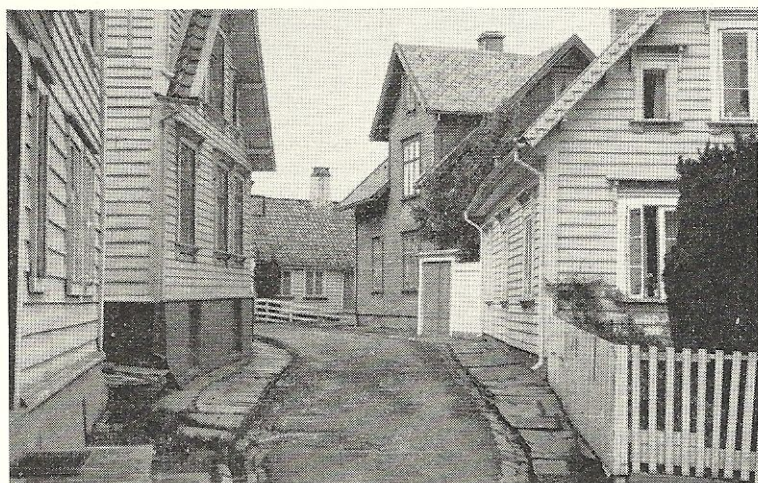
Mens det ene imponerende panorama efter det andet toner frem for vore undrende blikke, kan vi ikke lade være med at tænke på de sidste dages begivenheder, lige fra vi mere døde end levende gik i land i Kristianssand efter en frygtelig sejltur fra Hirtshals. Men da vi først sad i toget, glemte vi snart de nu overståede kvaler for at glæde os over den skønne natur helt forskellig fra den hjemlige. Denne jernbane, der kalder Sørlandsbanen, hører også til de berømte med en meget afvekslende og vild natur og med mange tunneler, blandt andre Nordeuropas to længste, 8,5 og 9 km lange. Her på aftenen nåede vi Stavanger og fortsatte straks ud til vandrehjemmet et stykke uden for byen. På køreturen derud lagde vi særlig mærke til de smukke træhuse malet i forskellige farver. Sådanne huse så vi ikke senere i de store byer. Næste dag var vi på en dejlig bustur sydpå langs Sandnesfjorden til Sola lufthavn, Norges største. En stor SAS-maskine var så venlig at lande under vort besøg. Om eftermiddagen besøgte vi det gamle Valbergtårn, beliggende på byens højeste punkt. Det er vist overflødigt at nævne, at der herfra er en vid udsigt over Stavanger og omegn. Byen er i øvrigt ejendommelig med sine snævre, krumme gader, og mange af dem er så stejle, at fortovene er lagt i trapper. Lidt uden for byen besøgte vi Ledaal, der har sin egen historie; den bruges som opholdssted for den kongelige familie, når den besøger Stavanger.

Finse: Udsigt mod Hardangerjøklen
Mindesten over sydpolsfareren, kaptajn Scott

Foto: K. Basse Kristensen

Efter en absolut behagelig sejltur indenskærs mellem klippeøer og holme i den herlige, lyse sommernat nåede vi næste morgen Bergen og begav os til vandrehjemmet, der ligger 320 m over havet på en bjergskråning. For at nå herop måtte vi køre med en kabelbane op til Fløyen. Toget er bygget skråt og trappeformet passende til den stejle bane, der har en stigning på 26° . Heroppe har man en pragtfuld udsigt over byen og fjorden. Bergen er bygget på flere arme ud i fjorden, der er indrammet af mange bjergrygge. Om eftermiddagen havde vi vores første fjeldtur, og den var endda ikke helt rigtig, fordi der ikke var sne på toppen, der »kun« er 555 m over havet. Vi nød at trave opad gennem skov og mos, og det var morsomt at opdage de mange skjulte skovsøer, fjeldet er så rigt på. I et skarpt sving på vejen kom Bergen pludseligt til syne i et kig mellem to klippevægge, der omgav en meget dybtliggende sø. Højere oppe lå vejen frit med et stejlt fald på venstre side og et lille sprudlende vandfald, der faldt ned over os og løb under vejen videre nedad. Lige ved toppen stod vi på et klippefremspring, der lå helt frit med stort udsyn over Bergen. Vinden var her så isnende kold, at vi hurtigt gik videre til det øverste punkt, hvor vi lagde sten på en varde. Turen op til toppen varede to timer, mens nedturen blev tilbagelagt på en halv time. På tilbageturen fandt vi lige ved siden af vejen en klar og ren kilde

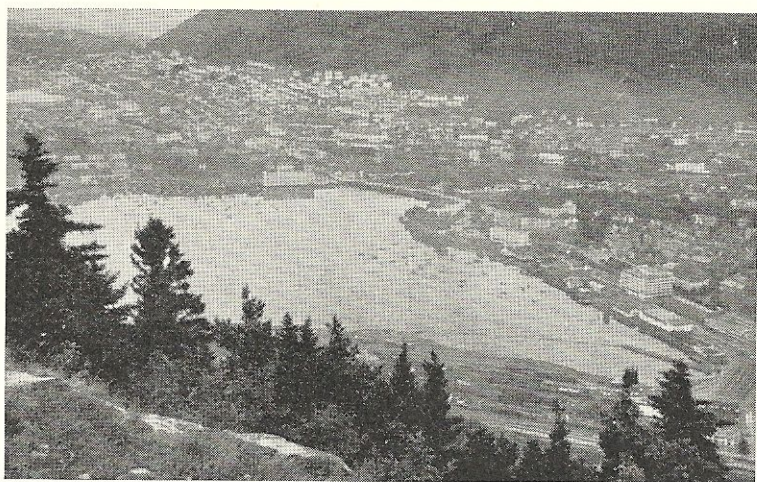
Typisk gadebillede fra Stavanger

Foto: Axel Brock

med frisk, koldt vand, sådan som man kun finder det i højlandet; flere vederkvægede sig da også ved det herlige vand.

Inde i selve byen besøgte vi bl. a. Schötstuerne, et museum, der viser, hvordan købmændene levede på hansestædernes tid. Bergens handel var i flere hundrede år i lübeck'ernes hænder. De tyske købmænd boede langs med hovedkajen, der endnu bærer navnet Tyskebryggen. Den smukke Mariakirke undgik heller ikke vort besøg. Den er bygget omkring 1100 og er således den ældste bygning i Bergen. Den har to tårne, hvorfra der fra begge sider af hovedskibet går munkegange, der er udstyret med smukke, gamle kalkmalerier. Prædikestolen er et helt kunstværk i udskåret træ, malet i mange farver. Omkring alteret findes store apostelfigurer.

Vi har allerede oplevet så meget, at det er helt utroligt, det kun er tre dage siden, vi kom til Norge. Toget er nu kommet ned fra bjerglandet og kører langs med en brusende elv; så nu bliver det mørkt. Er det en lang eller kort tunnel, spørger man sig selv. Nå, den var ikke så lang, og videre kører toget og følger elvens bugtninger ind og ud. Nu standser det, og vi læser navnet Hønefoss. Over halvdelen af de rejsende styrter ind i stationens restaurant og tager for sig af små varme og kolde retter, brød, mælk, kager o. s. v. Efter 10 minutters forløb ringer en klokke, og alle de rejsende styrter tilbage til toget, og to timer senere ruller vi ind i Oslo. Her blev vi modtaget af

Udsigt over Bergen fra Fløyen

Foto: K. Basse Kristensen

Foreningen Nordens repræsentant, der fulgte os til en skole, hvor vi skulle bo i to nætter, og derfra til en restaurant, hvor dejlig aftensmad ventede.

Næste formiddag travede vi gennem byen. Vi så domkirken og fortsatte op til Frognerparken med Vigelands imponerende skulpturer. Da vi kom forbi kongeslottet, der ligger for enden af Oslos hovedgade, Karl Johans Gate, var vi så heldige at se et vagtskifte. Vi slæbte os videre til Majorstuen, hvor vi tog med den elektriske bane, »trikken«, op til Frognersæteren, ca. 500 m over havet. Vi nød en udmærket middag på Hovedrestauranten og spadserede derefter ned til Holmenkollen, hvor vi så de store skibakker, hvor store skikonkurrencer afholdes hver vinter. Derefter tog vi trikken tilbage til Oslo og besøgte det store, ret nye rådhus. Vi måtte nøjes med det udvendige, da det var lukket, og fortsatte til Akershus slot. Det var morsomt at se alle de mange, store sale, som endnu bliver brugt ved særlige lejligheder. Den tilhørende kirke besøgte vi også og kapellet, hvor kronprinsesse Märthas sarkofag står, og hvor nu også Norges gamle konge, Håkon VII, hviler. Næste dag var vi på en dejlig sejltur på Oslo fjord i skønt vejr. Vi gik i land på Bygdøy, hvor vi så Framhuset med det berømte skib Fram, der førte Fridtjof Nansen og andre store polarforskere på deres eventyrlige rejser. Desuden så vi Kontiki-flåden og vikingskibe. Vi besøgte tillige Folkemuseet og spiste mid-

Høijfjeldsstation

Foto: K. Basse Kristensen

dagen på restauranten. Vi fortsatte til den kendte restaurant »Dronningen« uden dog at gå indenfor, men derimod om bord i båden, der førte os tilbage til byen. Kl. 21 forlod vi Oslo og Norge i DFDS's rutebåd og nød den skønne tur gennem Oslofjorden. Sejlturen til Frederikshavn, som vi alle havde gruet for efter de bitre erfaringer, vi havde fået, gik glimrende. Vi sov lunt i vore soveposer lige til den lyse morgen. Vi fik dejlig morgenmad om bord, og der blev gjort et godt indhug på det danske rugbrød, som vi måtte savne i Norge. Efter jernbaneturen gennem Nordjylland nåede vi alle hjem sidst på eftermiddagen, en pragtfuld oplevelse rigere. *Lillian Dragsted.*

BIRTHE ARNBAK

ANDERLEDES

Kære M.

Som jeg fortalte dig, var jeg til Forfatternes Møde, hvor Digterens Stilling i Samfundet — specielt den uinspirerende Virkning, daarlig Økonomi har — blev drøftet og underbygget med Eksempler.

I denne »reaktionært-drevne« Verden opstaar der som en Udløber af Digternes økonomiske Problemer dette særlige, hvis ikke det er selve Hovedproblemet: Han skal have baade Mod og Modstandskraft til at være anderledes, til at søge udenfor det rent borgerligt nyttige Samfundsmenneskeideal — for at give sig af med noget saa unyttigt som Skriveri. Og hvis han skal være en rigtig Digter, skal han ogsaa have Styrke til at være ærlig, forargeligt ærlig — som for Eksempel den Forfatter, der skrev »Hærværk«.

Alle gode og ordentlige Borgere har stor Respekt og megen Kærlighed til Klassikerne — saaledes som de har det til de Malere, der posthumt er kommet op i høje Priser; saadan vil det altid være. Heldigvis — ellers var der jo intet Land at erobre! Meget sjældent springer en Forfatter »fuldt færdig ud af Pallas Athenes Pande«, som der stod i en Anmeldelse, kun gennem stadige Forsøg, umaadelig Flid og en guddommelig og lykkelig Blanding af Viljekraft, Fantasi og hundrede andre Ting skabes de store Værker.

Selvom jeg hverken er Digter af Navn eller Gavn, vil jeg fortælle dig om en Episode fra den Tid, hvor jeg virkelig levede som Digter. Og selvom den handler om et overfølsomt og romantisk Pigebarn, som mange gode Digtere nok skulle betakke sig for at blive identificeret med, synes jeg alligevel den paa sin Vis belyser netop den Side af Digterens Stilling i Samfundet: at være anderledes, at sætte sig udenfor den lune Kreds omkring Lampen i Dagligstuen.

Som Barn sad jeg en Vinteraften oppe paa mit Gavlværelse og skrev. Udenfor var det Stormvejr, Vindueskrogene raslede, af og til højede de stærke Vindstød en af Asketræets Grene helt over mod Muren, og saa hørtes en underlig Strygen lige paa den anden Side af Væggen, hvor jeg sad. Og jeg skrev Ordet »Knokkelfingre« i min tykke Bog. Den lille Brændeovn stod som et levende Væsen bag mig og gjorde Værelset himmelsk lunt, Petroleumslampen forvandlede Bordet til en Lys-ø i Halvmørket, sommetider bevægede Gardinerne sig i Trækken, Brændet skred i Ovn, og mit Armbaandsur tikkede højt paa Bordet foran mig, hvor jeg havde lagt det.

Mellem mig og Husets øvrige Beboere var et Svælg af Mørke og Iskulde: den store Loftsgang og Trappen ned. Aah, I Mennesker, som er vokset op i elektrisk Lys, I kan ikke fatte, hvad Mørket paa et stort, koldt Loft kan rumme af Rædsler. Det hændte, at jeg følte jeg aldrig mere kunne komme ned til Familien i den oplyste Dagligstue. Nedenunder var der i det hele taget oplyst i næsten alle Rum, og var Lampen for Eksempel slukket i Spisestuen, saa var der altid en lille Lampe, der brændte i Anretterværelset og det tomme Køkken; der kunne man *færdes*.

Naar jeg holdt op med at skrive, kunne jeg se Familien for mig, som den sad dernede. Ved Bordet under Hængelampen min Mormor og min Søster, kridende hvidt Silkehaar og en brun Krøltop. Min Mormor hækede nu eller lagde Kabale paa det blanke, mørke Bord efter først at have skubbet Løberen tilbage. Hun brugte Lorgnetter og havde sort, flad Taftsløjfe over Snoringen i Nakken. Min Søster sad sikkert flittigt optaget af at sy det Duketøj, hun var en Mester i at fremstille, Knaphullerne var sandelig ikke i de Jakker blot Huller, klippet med en Saks efter Knappens Størrelse, nej, fine tætte Sting og ingen Trevler. Ved Siden af hende ligger Dukken, det forkælede Væsen, og stirrer op i Lampen med sit tomme Blik. Jagthunden puster i Kurven ved Kakkelovnen med Hovedet hængende ud over Kanten, det ene lange, sorte Øre rører Gulvet, Benene bevæger sig i Søvn, han drømmer nok om Snepper i Foraarsskoven og Harekil-linger, han ikke maa røre.

Ved den fjerneste Lampe sidder Far og Mor, Far har Benene oppe paa en Stol efter de milelange Ture, Resten af ham er gemt bag Avisen, som han altid beredvilligt lægger for enten at diskutere en dansk Stil eller fortælle om Oplevelser i fjerne Lande. Og paa den anden Side Lampen: Mors Ansigt lysende over et Dynebetræks Snelandskaber, hun reparerer med hurtige, korte Sting, Synaal og Fingerbøl

blinker i Lyset. Over hendes dunede Kinder mild Ro — aldrig har jeg set hendes Mund med gnavent nedtrukne Vige.

Aah, jeg ser jer alle dernede paa jeres fjerne, anden Klode, mens jeg heroppe febrilsk fortsætter min fantastiske Historie. Er det mon den om den unge Mand, der forvandles, saa hans Familie ikke vil kendes ved ham, men inde bag hans hæslige Ydre er han den samme — den, de hævder at elske. Asketræets Knokkelfingre stryger min Væg, jeg er selv den forvandlede, helt alene i Verden, for rundt om mig er en Mur af Mørke og Kulde, jeg, der ligesaa gerne kunne være blevet nede i Stuen eller have sat mig ind i den halvkolde Havestue og øvet mig paa min Spillelektie, som jeg aldrig kan ordentligt. Eller jeg kunne hale min Evighedspude frem og sy paa den, saa var jeg sikker paa Mormors Anerkendelse — eller allerbedst: have lagt mig paa Sofaen med en Bog. Hvorfor sidder du saa meget deroppe alene? siger de tit. Men jeg drages herop hver Aften efter Middag, jeg drages af Ensomheden, den fredfyldte, rædselsindrammede Ensomhed. Her hersker jeg, her kan min Pen skrive *alt*. Ingen kan trænge sig ind og forstyrre mine Historier, jeg har bygget mig et Slot af gyldne Drømme og sære Fantasier. Er jeg sammen med de andre, præger de mig straks, saa er jeg Familiens yngste, Hofnar og Kæledægge, men heroppe er jeg selv Hof, jeg er den ensomme Prinsesse, god som Guds Sol! Eller jeg er den afsindigt dovne Ursula, som intet nyttigt har gjort i hele sit unge Liv, hun, som bare ligger paa Ryggen og drømmer mellem Blaaklokkerne i Grøftekanten, klædt i sit pjaltede Skørt og Blusliv — ingen siger noget godt om hende; men til hende kommer en skønne Dag den ukendte Rytter, han tager hende med sig til sit forfaldne Slot. Han klæder hende i mørnede Silkedragter, og naar Sulten melder sig, rider han ud over Vindebroen og skyder Duer og Vildænder, og de spiser og drikker og taler sammen til langt ud paa Nætterne — i den skumle Riddersal, hvor Vinden piber ind ad Revner og Sprækker — aah, min Barnedoms Eventyrdrøm og evig Dovenskab og fuldendt Kærlighed i et forfaldent Slot, som ingen ved om — langt ude i den store Skov!

Men jeg kan ogsaa i min Ensomhed eftergøre forfærdelige Historier, som jeg har læst i Grimms Eventyr, om Moderen, der spiste sit eget Barns Hjerte i den Tro, det var en Fugls — eller var det Barnet, der spiste Moderens Hjerte? Om Dragens uflyttelige og Heksens glitrende Ondskab, ubehjælpssomme Eventyrplagiater, som altid skulle og maatte ende godt. Hvor skulle jeg i den Periode kunne sidde nede i den hyggelige Stue, naar saadant Selskab lokkede?

Den særlige Aften husker jeg tydeligt, ikke selve Historien, ejheller præcis Aaret, men Mørket omkring mig, Trækken, der jog gennem det store Hus som Gigten i en gammel Krop. Da sprang Døren op, og Gardinerne, som var trukket tæt for Vinduet, bulede pludselig ud som slaaet af en usynlig Haand. Jeg rejste mig for at lukke Døren. Derude paa Loftet, trods Æbleduft, lurede Mørket, ventede graadigt paa det rette Tidspunkt til at æde mig med sine hundrede Munde. Og herinde voksede op fra de tætbeskrevne Sider mit uhyggelige Eventyr sig større og mere levende, greb ud efter mig. Her gaves ingen Redning, Indespærring fra begge Sider!

Men Angsten, som hævdes at virke lammende, jog mig ud gennem det skrækkelige Mørke. Jeg havnede som en Eksplosion nede i den trygge Stue, hvor det klassiske Spørgsmaal: »Jamen Barn dog, hvad er der i Vejen?« satte mig paa rette Plads. Mærkeligt nok halvvejs mellem den drømmende Hund og min flittige Søster.

Og der er jeg, som du ved, forblevet.

— — —

Forstaa det ret, kære M., jeg mener ikke, der er noget epokegørende forargeligt eller sandt eller stort i, at et Barn sad og digtede Eventyr og eftergjorde andres, men det, jeg synes er fælles for det Barn, jeg var, og Digteren i Samfundet, er den selvvalgte Ensomhed og de Kvaler, den afføder.

Dermed er vi ikke langt fra min Yndlingspaastand om, at dette at skrive i Virkeligheden er en Skavank, som kun de stærkeste Aander formaar at vende til Fortrin. Talentet er ikke en Gave, men et Handicap, som skal besejres, bakses med, lides for, erkendes og bæres — akkurat som man maa bære en legemlig Deformitet. Nogle sejrer; men langt de fleste kommer til kort; nok fik de Talentets tvivlsomme Gave, men ikke den umaadelige aandelige Kraft, der behøvedes.

Din hengivne

B.

Og dansen den går -

JEG sad og så på dansen, der afsluttede elevforeningens årsfest. Tidligere på dagen havde der været foredrag med den kendte fru Seidelin som taler. Hun talte om folkeeventyret og gjorde det eventyrligt. Der var også kommet en del mennesker for at høre på det; jeg tror, der var godt halvandet hundrede, og det er jo meget på en strålende sommersøndag, på hvilken skov og strand kalder på menneskenes børn.

Det er meget påskønnelsesværdigt, at elevforeningen begynder sin årsfest med et foredrag af en eller anden kendt personlighed. Der er efterhånden mange kendte personligheder, der har talt ved denne lejlighed. Sidste år talte dr. phil. Jens Kruuse; året før var det seminarieførstanderen fra Silkeborg (Vinthers seminarium), og endvidere har biskop Skat Hoffmeyer, pastor Borchsenius, pastor Bjørnbak, amtsskolekonsulent Stegger Nielsen, statsminister Hans Hedtoft, udenrigsminister Bjørn Kraft, teaterdirektør Henning Jensen, skoledirektør Høirup og statsminister Knud Kristensen talt, og kgl. skuespiller Poul Reumert og Henrik Malberg har læst op. Jo - - det er en liste, elevforeningen kan være bekendt. Jeg håber, at foreningen vil fortsætte dette arbejde, der er meget værdifuldt, men som jo ikke altid bliver påskønnet efter fortjeneste, idet besøget ikke altid har været så stort, som det burde.

Efter foredraget var der generalforsamling. Der var jeg ikke med; men begivenheden forløb programmæssigt. Jeg var gået hjem på Blæsenborg for at læse Jyllands-Posten; men mine studier blev behageligt afbrudt ved, at jeg fik besøg af 25-årsjubilarene. 40-årsjubilarene havde valgt at være med til skolens årsafslutning, så de havde været her.

Jubilæumsholdet 1917

Foto: K. Basse Kristensen

Tiden gik hurtigt; der var jo meget at snakke om fra gamle dage, og klokken blev snart seks, og så mødtes vi i hotellets sal, hvor der var fællesspisning for dem, der havde tilmeldt sig. Og her kommer jeg så til det punkt på dagsordenen, hvorom jeg gerne vil sige et par ord. Denne fællesspisning, hvor taler og sang veksler — alt imedens man lader hotellets udmærkede smørrebrød vederfares retfærdighed — bliver for lidt påagtet og for dårligt besøgt af foreningens unge og yngre medlemmer.

Fællesspisningen er det afsnit af festen, hvor man i særlig grad mærker, at det er Ryomgård realskoles elevforening, der holder fest. Her synges de ryomske sange; her holdes taler, der bærer præg af dagens stemning; her mødes elever for 40 og 25 år siden med elever fra i dag. Denne afdeling af festen er tænkt som festens kulminationspunkt og kunne blive det — og blev det vel også for nogle — men der møder for få, og det er navnlig de unge, der svigter. De har nemlig ikke opdaget den værdi, der ligger i samværet ved fællesspisningen; de har ikke forstået ideen med denne del af festen, for hvis de forstod den, kom de nok.

Det kan ikke være udgifterne, der skræmmer, for hvad har unge mennesker ikke råd til i vore dage, når der er noget, de gerne vil. Nej — men de har fået i hovedet, at fællesspisningen er noget høj-

Forældredag: Ankomst

Foto: K. Basse Kristensen

tideligt og kedeligt noget, som man helst bør holde sig fra, og de tager grundigt fejl. Jeg indrømmer, at min tale i år fik et noget alvorligt anstrøg; men det skyldtes den særlige omstændighed, at Orla Andersen — skolens frihedskæmper, som tyskerne skød i Ryvangen — hørte til 25-årsjubilarene, og han skulle mindes; men ellers var der ikke mere højtideligt, end hvad unge mennesker har godt af at høre, og de har også godt af at høre, hvad de gamle elever — dem fra 25 og 40 år siden — har at sige. Bankdirektør Eigil Hastrup var kommet herved fra Ålborg, og han holdt en tale, som ellers nok var værd at høre på.

Der bør være flere af de unge årgange ved fællesspisningen. De bør gøre det til en pligt at møde. Gør de det og møder, så skal lysten nok komme. Hvor var de så? De stod såmænd udenfor, og da de gamle elevs sang var sunget, og fællesspisningen var forbi, væltede de ind, og da jazztonerne klang i salen, var der fuldt hus. Nå — det tragiske ligger jo ikke i, at de gerne vil danse. Det tragiske ligger i, at for dem er elevforeningen *endnu* kun en balforening, medens den for os andre er noget helt andet. *Mindst af alt en balforening.*

Og så sad jeg som sagt lidt og så på dem. Og det var en lyst at se dem — alle de unge og kønne mennesker, som smilede genkendende til hinanden, som hilste så glade på hinanden — en enkelt kom jo også hen og hilste på mig, men det var nu ikke så mange, at det er værd at tale om. Men jeg betragtede dem, og jeg glemte rent musikken ved at se på dem. Musikken var sikkert ellers, som den skal være,

rytme^fast og taktren, men jeg kan nu ikke lide moderne danse^musik; det er selvfølgelig, fordi jeg er gammel og ikke danser; men jeg har altid den fornemmelse, når jeg hører jazzmusik, at der er nogen ude i køkkenet, der slår porcelænet i stykker og smider med grydelågene, alt imedens de mjaver som forpinte katte. Det lyder som vilddyrenes jamren i drifternes urtåge. Men de dansede nydeligt, de unge; det må indrømmes, at den moderne dans med sin afdæmpethed har et fortrin fremfor den gammeldags dans. Jeg kan huske fra de gamle baller, hvorledes mandfolkene sled i det, så flipperne mistede deres stivhed og hang dem som våde klude om halsen. Kvinderne svedte jo også, og havde de været moderne friseret — hvad de ikke var — og haft »make up« dengang, ville det være gået galt med både krøller og farve.

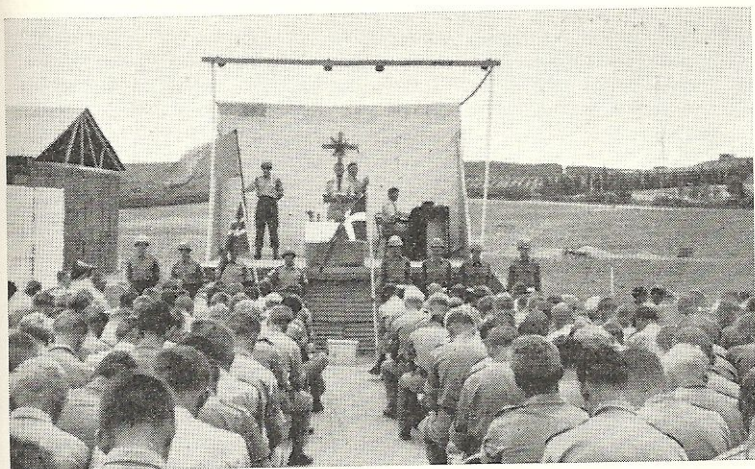
Da jeg havde glædet mig over synet en stund, gik jeg min vej, hjem til det storm- og sagnomspundne Blæsenborg. Jeg ville fortsætte mine afbrudte studier af Jyllands-Posten; men inden jeg begyndte på lederen, sendte jeg en venlig tanke til den dansende ungdom. »Ja — dansen den går«, sukkede jeg, og så tændte jeg cigaren og tog fat.

Erik Munch.

På vagt for freden

MANGE koloniområder fik efter anden verdenskrig deres selvstændighed; mellem disse var flere af egnene ved det østlige Middelhav. Også ægypterne ville være herrer i deres eget hus. I 1947 oprettedes staten Israel som nabostat til Ægypten. Araberstaterne ville ikke godkende staten Israel, og som følge heraf angreb flere af disse Israel i 1948. Det blev imidlertid til et nederlag for araberstaterne, og ægypterne gav kong Faruk I skylden for dette nederlag. Da nu kong Faruk ønskede at genvinde sit folks tillid, opsigde han den aftale, han havde med England om stationeringen af engelske tropper langs kanalen. Englænderne gik imidlertid ikke med til dette, og i januar 1952 gjorde ægypterne opstand mod de engelske stillinger i zonen, især i byen Ismailia, hvor dengang de fleste af kanalselskabets kontorer havde til huse. Ægypterne klarede imidlertid ikke de engelske stillinger, og englænderne sad stadig fast i sadlen; men det var nu langt fra, at der var ro i området. Disse nederlag bevirkede, at utilfredsheden med kong Faruk steg betydeligt, og det varede heller ikke længe, før der skete omvæltninger. I juli måned 1952 gjorde en række højtstående ægyptiske officerer oprør mod kongen, der blev afsat og måtte flygte ud af landet. Ægyptens dengang stærke mand, Naguib, overtog derefter styret og styrede landet som diktator, indtil pludselig en ny mand trådte ind i billedet. Det var oberst Nasser, der nu afløste Naguib som diktator.

Nasser så det som sin første og fornemste opgave at bringe Ægyptens forhold til England i orden. Han indledede derfor forhandlinger med englænderne, og det lykkedes ham at få disse til at trække sig tilbage fra landet. Aftalen kom i stand i 1953, og i 1956 forlod den sidste engelske soldat kanalzonen og dermed Ægypten. Da striden var bragt ud af verden, opstod der nye problemer for præsident Nas-

Feltgudstjeneste for overtagelse
af stillingerne ved »linien«

Foto: J. C. Breinegaard Madsen

ser. Han havde nemlig lovet befolkningen store forbedringer i landet; blandt andet ville han udvide landets dyrkede område med 30 %. For at han kunne bevare magten som diktator, skulle disse problemer løses. I forbindelse med opdyrkningen skulle der ved Assuan bygges en kæmpedæmning; arbejdet ville koste 600 millioner dollars, og det kunne landet ikke betale. Her kom så Sovjetunionen ind i billedet, idet russerne tilbød Ægypten at låne det $\frac{1}{3}$ af beløbet. Modtrækket i dette kæmpemæssige »skakspil« kom øjeblikkeligt. USA tilbød nemlig at betale Nasser alle 600 millioner dollars. Russerne trak nu deres tilbud tilbage, og resultatet blev, at det hele ikke blev til noget. Man begyndte at betvivle, at det fattige Ægypten overhovedet ville få mulighed for at tilbagebetale det store beløb, der her var tale om, og præsident Nasser kunne ikke give nogen garanti herfor. USA trak ligeledes dets tilbud tilbage, og Nasser stod således stadig med et problem uløst. Han havde tilsyneladende tabt spillet. Men han havde alligevel en trumf i baghånd, en overraskelse for hele verden. Sidst i juli måned 1956 erklærede han, at Suezkanalen nu var ægyptisk ejendom, og han ville ved hjælp af penge, der kom ind fra kanalen, fuldføre sine planer. England og Frankrig tog dette skridt, som Nasser her havde taget, meget alvorligt. Man turde ikke godkende nationaliseringen af frygt for, at Ægyptens nabostater skulle finde på at nationalisere de olieklæder, England ejer, kilder, hvorfra hele Europa får det meste af sit olie. Samtidig tabte både

Den tidligere stationsbygning i Gaza

Foto: J. C. Breinegaard Madsen

England og Frankrig jo store summer ved at miste indtægten af kanalen.

I FN blev der indledt forhandlinger om kanalens videre drift. Der var forslag fremme om at internationalisere kanalen, som f. eks. Øresund er det. Noget resultat kom der imidlertid ikke ud af disse forhandlinger, og England og Frankrig indtog en mere og mere truende holdning over for Ægypten. Meningen med dette var vel, at man håbede, at man i Ægypten for at undgå krig ville styrte Nasser og igen lade det gamle kanalselskab overtage kanalen. I Ægypten gav man sig imidlertid ikke. Alle de andre araberstater lovede at stå bagved, hvad der end skete; blandt andet ville de hjælpe ved at sprænge de olieledninger, der fører olien ud til Middelhavskysten. En overgang så det ud, som om Nasser alligevel var den stærke mand, og således gik der ca. 3 måneder. Da rullede pludseligt det israelske panservåben ned parallelt med Gazastriben, som de samtidigt bombarderede kraftigt med mortar- og artilleriild. De israelske tropper trængte ind i Ægypten, og inden længe stod de 1000 km inde i landet og nærmede sig hermed Suezkanalen.

Israel var ikke alene. Den 31. oktober blev ægyptiske byer angrebet fra luften. Royal Airforce var gået på vingerne. Samtidig med luftbombardementerne styrede en fransk-engelsk flådeafdeling mod Ægypten. Uden nogen krigserklæring var en åben krig brudt ud. Israel fortsatte sit angreb, og den 5. november landsattes engelske

En vogn er løbet på en mine i Israel, lagt af Fedayeens
Plovfuren under vognen markerer grænsen

Foto: J. C. Breinegaard Madsen

faldskræmssoldater i en række byer langs kanalen. Byerne blev hurtigt besat, og det hele så truende ud, så truende, at Sovjetunionen nu truede med at hjælpe Ægypten, hvis ikke man standsede alle krigshandlinger. På et vist tidspunkt var der virkelig her fare for en tredje verdenskrig.

Skakspillet fortsatte imidlertid, og det var USAs tur til at trække. USA forlangte, at sagen skulle ordnes af FN. England, Frankrig, Ægypten og Israel gik ind på dette krav. Kampene blev indstillede den 6. november. I FN blev der truffet bestemmelse om, at en international, neutral styrke skulle overvåge, at de i forbindelse med våbenstilstanden trufne bestemmelser blev overholdt.

Således gik det til, at det nu vrirler med soldater med blå hjelme i Gaza og Ægypten. Jeg havde på det tidspunkt allerede rejst en hel del. Som elev på den amerikanske hærs ingeniørskole i Sydtyskland havde jeg besøgt Tyskland, Østrig, Schweiz og Italien. Nu kom jeg hjem og fik nøjagtig 8 dage til at gøre klar til afrejse til Ægypten. I de 8 dage skulle jeg foruden at ordne mine egne ting sørge for, at de soldater, jeg skulle have med, fik tilstrækkeligt kendskab til de typer af panser- og fodfolkminer, der havde været anvendt, så at de kunne sættes ind på minerydning dagen efter, at vi landede i Ægypten. Takket være mine to dygtige befalingsmænd kunne jeg rejse

herned med mandskab, der var veltrænet. Styrken blev fløjet til Ægypten i flere hold. Jeg var med et forkommando. Vi skulle overtage materiel og organisere modtagelsen af resten af styrken.

Turen herved gik over Polen. Vi landede i Warszawa; det var en noget ejendommelig fornemmelse for os danske soldater pludselig at befinde os i et af landene bag »Jerntæppet«. Vi havde ca. en times ophold, hvor vi »frit« kunne færdes i et værelse, der var ca. 10 gange 15 m. Jo, Polen er skam et dejligt land. Vi var allesammen så glade og godt tilpas, da vi lettede igen. Vort næste mål var Østrigs hovedstad, Wien. Der havde vi en halv times ophold, hvorefter turen gik videre ned over Jugoslavien til Istanbul. Her i Tyrkiet begyndte den østerlandske stemning at vise sig, og vi stod pludselig i noget, der var så forskelligt fra vort eget land. Turen gik videre til Libanon, og efter en times ophold her lettede vi mod vort sidste mål på turen, Cairo.

Straks vi kom til Cairo, lagde vi mærke til, at der overalt stod militær og politi. Her tog man ingen chancer over for fremmede, ej heller over for befolkningen. Vi blev transporteret videre fra Cairo langs »sweetwater«-kanalen til en transitlejr, UNEF (United Nations' Emergency Force) havde i Abusuweir. Her tilbragte vi natten, og næste dag blev vi via Ismailia kørt til El Kantara, hvorfra vi blev færget over Suezkanalen. Sidste etape af rejsen kunne nu begynde. I tog blev vi kørt den ti timer lange tur gennem Sinaiørkenen til Gaza, op til det, der nu i et halvt år skulle tjene som vort »hjem«.

Her lå vore opgaver og ventede på os. De to danske fodfolkskompagnier skulle bevogte en af verdens uroligste grænser, og stabskompagniets signal-, sanitets- og ingeniørdeling skulle betjene disse fodfolkskompagnier alt efter deres opgaver. Grænsen — eller demarkationslinien som den hedder — er en plovfure ca. 1 m dyb og en halv meter bred. Langs med denne linie sidder vore observationsposter dagen lang i brændende sol og spejder ud over landskabet for at forhindre episoder og grænseoverskridelser. Om natten inddrages disse observationsposter, og der udsendes i stedet for patruljer langs linien. Disse patruljer må ikke under nogen omstændigheder starte skydning, før der foreligger angreb på patruljen. De skal altså ved et eventuelt overfald vente på det eller de skud fra mørket, der giver tilladelsen til selvforsvar. Vi har efterhånden haft ikke så få episoder; men hver gang har vore soldater bevaret fatningen og har klaret sig fint. Jeg har med ingeniørafdelingen ryddet ikke så få miner, og også her har soldaterne bevist, at den danske soldat er

Undertegnede klar til patrulje

Foto: J. C. Breinegaard Madsen

fuldt på højde med de andre tropper, der ligger hernede. Foruden at rydde minefelter har jeg med min deling bygget kompagnilejre, sørget for vand og elektricitet til kompagnilejrene samt repareret hele bataljonens vejnet. Hver morgen skal jeg efter ordre fra UNEF-hovedkvarteret køre hele vejnettet igennem for at undersøge det for miner, som måske af fedainerne er blevet lagt ud i nattens løb. Turen har givet resultat et par gange efterhånden. Altid har vi nok at se til hernede, undtagen de folk, som har fri om aftenen. De gør klogest i ikke at forlade lejrene efter mørkets frembrud, i hvert tilfælde ikke uden i det mindste at være to mand med hver sit våben. Turen her ned har været en mægtig oplevelse for os allesammen, og jeg tror, vi alle er glade for, at vi har været med til at løse en sådan opgave, en opgave der også har haft betydning for vort eget fædreland og for vore familier derhjemme.

J. C. Breinegaard Madsen.

Brev fra AMERIKA

405 North Madison Ave., Apt. 12
Pasadena, California
Den 16. august 1957

Kære hr. Basse.

DET er uforskammet længe siden, jeg har ladet høre fra mig; men De husker nok, at jeg ikke var alt for begejstret for Amerika ved juletid, og jeg fandt det bedst at vente med at fortælle om Amerika, til julen var vel overstået, så jeg kunne se skoven for træerne. — Ja såmænd, jeg længtes en smule hjem og sammenlignede ustandseligt Danmark med Amerika — en dødssynd!

De to lande er så forskellige og har så forskellig baggrund, at de ikke må sammenlignes. Når nogen spurgte mig, om jeg kunne lide Amerika, havde jeg frækhed nok til at sige nej, idet jeg mente, at jeg skyldte mig selv at være helt ærlig i stedet for høflig. Det var som at være inviteret til et hjem, hvis ejere stolt viste mig omkring, og jeg bekræftende nikkede: rædsomt! De kan forestille Dem mig gøre det, ikke sandt?

Vi er flyttet til en mindre lejlighed. Da min svigermor rejste i april, havde vi ikke længere brug for en stor lejlighed, så vi flyttede til en mindre og møblerede selv. Flat 12 — to be British — er et ganske yndigt lille sted; vi befinder os godt her. Vi har alt, hvad vi behøver, hvilket viser sig at være forbavsende lidt. Der er tre blokke til bykernen med rådhuset, hovedposthuset og folkebiblioteket, og der er tre blokke til hovedgaden og fire til Pasadena Playhouse, alt »within walking distance«. For enden af denne blok er der et lille supermarked, der sammenlignet med kædeforretningerne ser både usselt og fattigt ud; dets frugter og grøntsager er ikke første classes — til gengæld er de en smule billigere. Ved siden af torvet er der et renseri, så vi — beboerne i nr. 12 — kan uden at overanstrenge os føre en behagelig tilværelse.

Pasadena Playhouse er for resten et af de fineste teatre i USA;

men med alle de berømte filmselskaber i nærheden forsvinder det næsten i mængden. Den almindelige amerikaner går ikke i teater, han går i biografen; og da TV kom, blev det ham også for meget. Resultatet er, at man ikke, når man føler trang til det, kan gå ned og købe en billet til en forestilling, man gerne vil se. For at komme i teatret må man være medlem af teatret og ved sæsonens begyndelse købe et sæsonsæde — sikke et ord! (Red.: Abonnementskort). Imidlertid agter vi at købe sæsonsæder for den kommende sæson. Vi må da se et teater indefra en gang imellem — det ser skrækeligt ud udefra. Det er en firkantet blok, der ligger helt ud til gaden, og den ligner en alt for gammel kontorbygning. Det averterer sig selv ved hjælp af kæmpemæssige påmalede bogstaver. På muren er der også malet henvisninger til parkeringspladserne. Man skal altså være medlem af teatret eller skaffe sig invitationer. — Dirty trick!

For nogen tid siden besøgte Den kgl. danske Ballets solodansere Los Angeles, hvor de gav to forestillinger i Hollywood Bowl, Hollywood. Torsdag den 25. juli dansede de Napoli, premierestykket Bergensiana, Pierotte og Pierette og Coppelia. Mellem stykkerne spillede dansk musik: Carl Nielsen, Niels W. Gade og naturligvis Lumbye. Hollywood Bowl er et herligt friluftsteater, beliggende i en dal omgivet af høje bjerge. Tilskuerpladserne er bygget op ad skråningerne, og teatret rummer ca. 22000 — ståpladser ikke iberegnet. Det er stort, ja, men også meget smukt, især når det er illumineret. Den anden forestilling — lørdag den 27. — var et All Tjaikovskij-program med Svanesøen, Designs with Strings og Auroras bryllup.

På den danske ballets komitéliste findes navne som Mr. og Mrs. Christian Castenskjold, Mr. Poul Herskind, en slægtning til skolebestyreren på Rønne gymnasium, tror jeg, postmester (second in rank to Lord Mayor) Otto K. Olesen, Mayor og Mrs. Norris Poulson og vicekonsul Sven Rye og adskillige andre prominente Californiadaniskere.

Engang må vi kontakte den danske klub — som gæster — for at se, hvad det er for et menageri; svenskerne udtrykte misfornøjelse med den svenske klub.

Så var der den berømte og i denne omgang højst uheldige skønhedskonkurrence i Long Beach — forstad til Los Angeles. En god sladderhistorie. Jeg fulgte alle ceremonierne i fjernsynet; det var trods alt det nærmeste, jeg kunne komme en skønhedskonkurrence. Dommerne havde et vanskeligt job, tro mig. Først skulle Miss USA vælges. De amerikanske unge piger er så velplejede og skolede, at de

næsten alle er skønheder; hvor kan de give en lille europæer mindre-værds-komplekser. I den amerikanske version af realskolen — high school — kan de tage kursus i enhver form for skønhedspleje, drama og sceneteknik, etikette og korrekt opførsel. De unge piger benytter sig deraf og praktiserer kun alt for flittigt deres viden fra før 14-årsalderen. Ingen finder det mærkeligt, at et 14-årsbarn går i skole med læberødt og samme tone neglelak. Selv om forældrene ikke gouterer foretagendet, tør de ikke sige det til barnet; hun kunne erhverve sig en flok komplekser, og det kunne hæmme hendes udvikling! (Sol siger i korte ord om amerikansk familieliv: Konen herser med manden, og børnene regerer forældrene.)

Resultatet af alt dette er, at de amerikanske unge piger er meget selvsikre — det har de verdensry for; de er også feminine til finger-spidserne, og det er en sand fornøjelse — — — og så kom Amerika op med en Miss USA, der viste sig at være en Mrs. USA. Stor skandale! Laona Gage Dennis' svigermor kunne ikke tie stille. Siddende sammen med nogle andre lige så snakkesalige TV-søstre røbede hun familiens lille hemmelighed, og dermed tog det kun et par timer for rygterne at nå California. Laona er en skønhed — se selv — skønt moder til to, hvoraf den ældste er tre år. Laona er 18 år gammel og gift for anden gang — American speed! Man kan — og gør det — se gennem fingrene med hendes lille snyderi; hun har trods alt ikke haft nogen ungdom i vor opfattelse af ordets betydning. Hun blev omgående engageret til at vise sig i TV og i de berømte natklubber i Las Vegas (populært kaldet Lost Wages), Nevada, hasardspillernes kongerige. I virkeligheden er Laona Miss USA, skønt hun kun havde den officielle titel én hel dag. Jeg så hende som skuespillerinde i en matinéforestilling i fjernsynet; hun havde en ganske lille rolle; men det skulle ikke forbavse mig, om hun en skønne dag stråler på Hollywoods stjernebestrøede himmel. — Dernæst kom Miss Universe-striden, ved hvilken valget faldt på Miss Peru. Noura, hvor publikum var utilfreds! De peb og klappede og ville have Miss Tyskland — en rigtig Gretchen-type. Publikum blev sludret til ro af ceremonimesteren: Well, det er demokrati, men ikke et særligt pænt demokrati; det er måske ikke dit og mit valg; men det er et politisk klogt valg. Ved lyden af ordet politik blev publikummerne føjelige som spædbørn. Dog var der en meget sigende trækning på mange munde, og små bemærkninger rystede nu og da ud af kritikerne med en what the hell-skuldertrækning. (Undskyld!) Halvdelen af dommerne — ca. — var fra Sydamerika. Miss Peru viste sig at være mindreårig; iflg.

lovens forskrifter var hun ikke gammel nok til at deltage i konkurrencen. På det tidspunkt var både publikum, arrangørerne og dommerne på fortvivlelsens rand. Man konfererede med Perus ambassadør, der bekræftede, at man i Peru af praktiske hensyn anså en person, der f. eks. var 17 år og 7 måneder, for at være 18 år; det gælder for alle aldre. Miss Peru — en Ava Gardener-type — beholdt sin Miss Universitetitel!

Rent bortset fra titlen i sig selv synes der mig at være noget fundamentalt galt med en Miss Universe-konkurrence. Hvordan kan en mongoloid, en negroid eller en polynesiske skønhed sammenlignes og bedømmes med en kaukasisk type? De forskellige racer har forskellige skønhedsstandards, og der var hverken en mongoloid eller en negroid dommer. Nonsens, der var én japaner.

Det var morsomt at høre de unge damers gebrokkne taler. En lille nordafrikansk dame, Miss Algier, hvis jeg ikke tager fejl, omtalte Long Beach som: La Republique de Long Beach, idet hun troede, at L. B. var en separat stat i Uncle Sams Amerika.

Lørdag den 6. juli var vi på alle tiders juveludstilling — »Gemo-rama«. Aldrig har jeg set så mange store og skønne sten. Der var mest rå sten og halvslebne, d. v. s. de sad endnu i den stenmasse, hvori de var fundne, men var slebne og fremhævede. Det var hovedsagelig en samler- og amatørudstilling med de største og fineste kollektioner fra alle verdensdele. Der var mægtige klumper af ametyster og aquamariner, bunkevis af jade, rått guld o. s. v. o. s. v. Det er umuligt at beskrive den majestætiske, storslåede skønhed af disse mange og vældige stene — ædle og halvædle. Naturligvis inspirerede udstillingen mig til at foretage min egen ekspedition; jeg studerede mineralogi, distributionen af mineraler i California og gemologi i et par dage, måske en hel uge, og parlerede med Sol om muligheden af en lille udflugt med ædle formål. Alt var så vel, indtil mine tanker begyndte at gå i kreds om den eneste virkelige fare ved foretagendet — slanger! Jeg skulle udrustes med slangestøvler, slangekæp, slangeserum, slangedit og slangedat. Det gjorde ende på min pludselige begejstring; tanken om slanger, tanken om et møde med en sådan herre, får noget inden i mig til at stå på hovedet. — Sol købte mig en lille kalcedon; den har ingen værdi, men er i min farveskala; den er lavendelblå i dagslys. Jeg venter nu blot på at finde lejlighed til at få den indfattet, sandsynligvis i hvidt guld, eller hvis jeg er meget heldig, i billigt platin. Overraskende nok forekommer ulegeret platin i forskellige hårdheder og altså i forskellige prisklasser.

Disneyland har været genstand for vort besøg. Det er en stor forlystelsespark i en af de talrige forstæder til Los Angeles, kaldet Anaheim. Naturligvis er parken for børn, men besøges af tre gange så mange voksne — eller såkaldte voksne; vi henregner os til den sidste kategori. — Parken er opdelt i lande; man passerer grænserne uden pas mellem Adventureland, Tomorrowland, Fantasyland, Frontierland og Main Street — en i kolonistil bygget lille by. Vi nød mest vor sejltur på »Amazonen«, hvor vi immervæk satte vore unge liv i fare. Overalt fandtes junglens uhyrer. Alt som vi beundrede en farvestrålende sommerfugl, stødte vi på en kvælerslange, der hang over vor båd snoende sig om en overhængende gren. Derpå kom vi ind i et med krokodiller vrimlende farvand. Kaptajnen skød skrigende på dem, når de blev for nærgående. Flodheste gabede og så ud, som om de ikke havde lugtet føde i et par år og kunne sluge i overmorgen. Tigre, løver, kannibaler og gorillaer dukkede op, bedst som man troede sig sikker og uden for fare. Det var mekaniske dyr; men deres placering og bevægelser gjorde dem meget livagtige; man havde virkelig en gysende jungleangst, når flodhestene gabede, krokodillerne gik til angreb, og kaptajnen skød, idet han råbte sit: Giv agt. Han frelste den dag mange små liv fra en grusom skæbne.

Man kan tage på tur til månen i Tomorrowland med en flyvende tallerken. Der er stewardesser og kaptajn om bord som i en flyvemaskine; vor rute bliver forklaret af en mørk stemme i en højttaler: Vi forlader nu Jorden og begiver os ud i Space! Rysten, raslen, snurren — og vi er højt over vor lille jord. Skal vi nogensinde se den igen? — Home, sweet home! På loftet og i gulvet er der huller, hvorigennem vi kan se jord og måne alt efter vor position i verdensrummet. Hullerne er TV-screens, der viser film af begivenhedernes gang og sætter vor fantasi i sving. Lydeffekterne er glimrende; man har virkelig en fornemmelse af at snurre ude i det meget store verdensrum. — Apropos verdensrumssejlad; man venter at gøre de første udflugter inden et par år; hvis jeg siger inden de næste fem år, lyver jeg ikke.

Disneyland er ikke blot et forlystelsessted, men er også belærende, videnskabelig og original. F. eks. er der en kemihal, hvor man ser råmaterialerne, deres forarbejdelse, maskinerne, hvori processerne foregår, endelig det færdige materiale og de mange ting, det bruges til.

Vi kan gå om bord i den første undervandsbåd, Nautilus, med samt dens hele fatale historie. Interiøret er meget fint — i den tids

fashion — klunkestilen. Det er en nøjagtig kopi af den originale Nautilus. Man kan også få en sejltur med et rigtigt piratskib eller på en kopi af en Mississippifloddamper. Naturligvis prøvede vi.

Man må stå i kø for alt i Disneyland. Denne kendsgerning og den bagende sol er det eneste, jeg har imod en sådan heldagsudflugt. Jeg brugte flittigt en nydelig lille paraply, men mest til at stikke i hovedet på folk bagved, så Sol konfiskerede mit lille solværn adskillige gange, og jeg måtte lide sammen med alle de andre. Men vi gør alligevel udflugten om igen til næste år for at se Disneys nyeste legetøj.

I Pasadena er der et lille universitet, der ikke har meget tilovers for de skønne kunster, men specialiserer sig i alskens moderne teknik i en sådan grad, at jeg helst vil kalde det en teknisk skole. Det er California Institute of Technology. Instituttet har et laboratorium, der beskæftiger ca. 2000 mænd og kvinder, hvoraf ca. 500 er ingeniører af forskellig rang og grad. Det engelske ord engineer har udviklet sig på en lidet prisværdig måde; man kan engineer næsten alt nu om stunder. Således kan man engineer psykologi, bankerne har penge-engineers, hvilket de stolt averterer med, en skraldemand kan kalde sig en eller anden slags engineer (måske en god oversættelse ville være skidt-engineer), og rengøringskonerne er naturligvis også en slags engineers. Imidlertid er det ikke den slags engineers, jeg taler om, når jeg siger ingeniører. Disse er alle teknikere eller specialister af temmelig høj rang og kvalitet. Således bærer min mand titlen: Senior Research Engineer, og han er dr. i matematik, egentlig ikke spor ingeniør. — Caltech ejer verdens største teleskop, Palomar-teleskopet, der er bygget på toppen af Palomarbjerget i den sydligste del af California. En weekend kørte vi derned og beså hele herligheden på nær hånd. Kontrolbordene blev demonstreret for os, instrumentrummene blev forevist os, og vi sad i »stjernekyggestole« og frøs. Alle rummene er altid holdt afkølede og har på alle tider af døgnet nattertemperatur — og det er ørkenklimas nattertemperatur. Teleskopet er ikke beregnet til at kigge i, men til films. Oppe i teleskopet er der en stol, så De kan måske forestille Dem dets størrelse. Den herre, der viste os rundt, fortalte mange morsomme træk, der siger mig, at der næppe findes en mere beskeden og fordringsløs gruppe mennesker end astronomer. — Bortset fra teleskopet og de dertil hørende apparater var alt primitivt. Herren fortalte, at når den og den professor kom for at tilbringe natten ved teleskopet, tog han et kasseret space-suit (rumdragt) på med støvler o. s. v. for at holde sig

varm. På vore forespørgsler om, hvorledes teleskopet blev holdt rent, og hvorledes man bestemte, hvornår det skulle renses, svarede han smilende: Vi bruger tyggegummi eller klisterpapir — hvad vi nu har ved hånden — og sætter det på linsen; hvis det er snavset, når vi tager det af, så er det rengøringstid. Vi renser linsen med »Dreft« (flydende husholdningssæbe) opløst i vand. — Hvad slags olier der brugtes til at bevare spejlet? Ingen, vi bruger, hvad vi har (teleskopet ligger temmelig langt fra al civilisation). Sidste gang brugte vi Wildroot Cream Oil. Det er en slags brillantine! Det lyder vanvittigt og virkeligt morsomt, men det er også rigtigt. Man brugte 13 år til at fremstille glasset til spejlet for at få så perfekt et stykke glas som muligt. Glasset er imidlertid ikke ganske fejlfrit; men fejlene forstyrrer ikke observationerne.

Foruden det store teleskop er der et lille, hvor man virkelig sætter sig ned eller lægger sig i »stjerne-kiggerliggestolen« og kigger. Der er et lille museum, som mere er et billedgalleri end egentlig museum. I dette findes der vidunderlige farvebilleder af planeterne og de ydre galakser (mælkeveje). Desuden er der et radioteleskop, der opfanger den »spontane radiostøj«, d. v. s. stjernernes elektromagnetiske bølgeudstråling. Sol gouterede denne forklaring og kærede mig til elektro-engineer! Men Sol er ikke el-ingeniør og jeg heller ikke, så hvis en eller anden føler trang til at tilkaste mig en handske — please do! Den »spontane radiostøj« kalder jeg i mit stille sind for »sfærernes musik«, skønt Ptolemy ville vende sig i sin grav og kalde mig en vantro plagiator.

Ptolemy eller Ptolemæus kan prise sig lykkelig; hans navn associeres ikke umiddelbart med et moderne kælenavn eller en almindelig navneforkortelse. Amerikanerne bruger kun sjældent deres rigtige navne, og anvendelsen af efternavnene er uhørt. I dag modtog jeg et brev adresseret til Mrs. Bodil. Vedkommende kendte ikke mit efternavn, og det gjorde vore fælles venner heller ikke, betroede den unge dame mig. Denne mangel på agtelse for folks navne bliver imidlertid ganske morsom, når den praktiseres på mytologiske og historiske navne fra såvel oldtiden som fra den nyere tids historie. En aften kom vi, via Helga den Fagre i fortællingen om Gunlaug Ormstunge og Skjald-Ravn, til at tale om berømte udsatte børn i mytologien og historien, og én formede sit bidrag til samtalen således: Så var der naturligvis Old Eddy! Jeg var lutter spørgsmålstegn og måtte bede om en oversættelse. Old Eddy er lig med Kong Ødipus! — Det er da rart at vide. — Her er intet så helligt, at det

ikke kan parodieres. Cecil B. — eller var det Mr. Goldwyn — lavede filmen »De ti bud«, og forleden hørte jeg efter en sketch om den Abominable Snowman (en mytologisk gigant fra Himalaya) i radioen en sketch om George Washington crossing the Delaware River. Efter en del morsomheder endte han som så: George Crossington washing the Delaware River!

Det er da frihed i tale. I antiamerikansk propaganda i Europa hævdes det ofte, at her bl. a. er censur både på det ene og det andet. Her er en slags censur; men den er ikke foranstaltet af regeringen eller noget andet dertil hørende. Nej, det er kvinderne, klubkvinderne, den slags kvinder, der ikke har andet at bestille end at besøge deres respektive psykoanalytikere og psykologer og tage vare på deres klubbers interesser. Disse kvinder regerer i nogen grad staternes interne affærer. De henvender sig blot til Eisenhower, og Eisenhower er interesseret i at vedligeholde sin popularitet, så deres vilje ske! For nogle år siden fandt en sådan gruppe mere eller mindre hysteriske kvinder på, at det var moralsk urigtigt, at soldaterne ved Koreafronten skulle modtage en ekstra ration øl, skønt det var vedtaget på de rette officielle steder. Kvinderne henvendte sig til regeringen, og soldaterne fik ikke deres velfortjente ekstra ration. — Man kan læse al slags litteratur og få alle slags bøger, hvis man ved, hvor man skal henvende sig. Universitetsbibliotekerne er særdeles velforsynet med meget fine udgaver. Nogle af disse biblioteker har restriktive afdelinger for særligt privilegerede, der må møde op med tilladelse fra autoritative kredse; men dette finder man også overalt i Europa. — Man kan læse al den russiske litteratur, man har lyst til — på originalsproget eller i oversættelser, hvis disse forefindes. Moderne russisk litteratur — teknisk og ikke-teknisk — kan købes meget billigt, for USA og Rusland har ikke nogen copyright-overenskomst, så de stjæler virkelig hinandens litteratur og udgiver den. Min mand oversatte således en videnskabelig artikel fra russisk til engelsk for sit laboratorium ved hjælp af min svigermoder og en ordbog.

Journalisterne i USA lader sig ikke standse i deres foretagender; de holder på den ret, som landets konstitution giver dem, og prøver for tiden på at få endog politiets protokoller tilgængelige for publikum. Jeg håber, de møder en konsekvent modstand. — Hver søndag holder en Mr. Mike Wallace interviews i fjernsynet; de er i sandhed, som de bliver annonceret: The most talked about interviews in America og i overensstemmelse med »good« practice of journalism!

De er grusomme, ja provokerende. Sent glemmer jeg et interview med en forhenværende amerikansk kommunist, der nu er uden for al kommunistisk aktivitet. Det var værre end et Mac Carthy-forhør, fordi det ikke så meget angik den interviewede herre som hans børn og familie. Hans tre meget dygtige sønner underviser på nogle fine og ansete colleges. For mine øren lød det, som om Mr. Wallace apellerede til publikum om at hjælpe ham med at ødelægge disse tre unge mænds karriere. Det er det mest uforskammede interview, jeg har hørt.

Kirken i Amerika har lige så megen indflydelse som klubberne. Det er i allerhøjeste grad en verdslig kirke. Jeg tillader mig at sammenligne den med den katolske kirke før Luther. — »Når pengene i kisten klinger o. s. v.«. Kirkerne har også en slags klubliv. Medlemmerne samles lige så ofte for at diskutere kirkens finansielle spørgsmål som for at dyrke deres gud. Det er en god forretning at sætte penge i kirken; alt, hvad den ejer, er skattefrit. For kirkens kapitaler bygges lige så ofte kontorbygninger og forretninger som hospitaler og underskoler. Der har været tale om, at kirkernes ejendom skulle beskattes; men så vidt jeg ved, blev det ikke til noget.

Alle kirker og templer har festsale og opholdsstuer med bibliotek og alle tænkelige slags spil lige fra skak, mølle og dam til bordtennis og alm. spillekort. De eneste steder, de unge mennesker kan gå til en slags offentligt bal, er i deres respektive kirkers balsale og i skolerne. Naturligvis er der natklubberne; men de gør deres forretning på drinks, og der er i alle staterne en lov, der siger, hvor gammel man skal være for på lovlig vis at drikke alkohol. I California skal man være 21 år. En tjener straffes strengt, hvis han serverer for en »mindreårig«. Det gør mig meget fornærmet, når en tjener forlanger dokumenter på min alder. Engang spiste jeg middag med en adopteret tante og onkel i Baltimore. Maryland har også en 21-års alkoholgrænse. Jeg ville gerne drikke en »Grasshopper«, hvis hovedindhold er peppermintliqueur; imidlertid forlangte tjeneren et aldersdokument, og jeg havde ingen bragt med mig, for på det tidspunkt havde jeg ingen anelse om, at loven påbyder alle tjenere at være uopdragne. Tante og onkel Davidson er ældre mennesker, de sagde god for mig; men det syntes ikke at gøre indtryk på tjeneren. Der blev ikke ende på forlegenheden, før min mands ven, Chuck (Charles), der blandt sine mange dyder tæller boksning, »forlangte«, at tjeneren hentede mig en hel »Grasshopper«.

Kirken benytter sig af tarvelige og vulgære tricks med den megen

reklameren, der er særlig slående i California. Man finder store neonoplyste skilte overalt i Los Angeles, der siger: Jesus Saves! — og man spørger sig selv: Which bank does he engineer? — Denne dumme reklame er repeteret på hjørnesten, på mure, på sten i bjergene, langs vejene og på væggene på de mest utrolige steder, med kridt, med sort, rød eller grøn maling, med blyant, med læbestift eller øjenbrynsværte, med vaklende bogstaver og med pæne blok-bogstaver.

Man skal være opdraget i dette religiøse klima for at kunne gouthere det. Skønt det er uretfærdigt, henregner jeg alle religiøse mennesker i California under én kategori, som jeg benævner Californiareligiøse. Det er noget ganske latterligt og overfladisk fanatisk at være Californiareligiøs. Jeg giver denne lette fanatisme skylden for, at man i California »observerer« flere flyvende tallerkener og lignende obskure fænomener end andre steder.

Billy Graham vil få en glimrende høst herude. Han har stormende succes i New York i disse dage og omvender det ene tusinde mennesker efter det andet. Jeg er blevet enig med mig selv om, at flertallet af de mennesker, han omvender, er Californiareligiøse af den slags, der alligevel har en ny religion hveranden uge; han kan således omvende de samme mennesker flere gange på samme korstog.

På Hallowe'en (hellig aften), 31. oktober, sidste år hørte jeg Billy Graham prædike over autokørsel på weekends og helligdage. Han manede til forsigtighed med disse ord: Drive onto others as you want them to drive onto you! This says Jesus — — —. En særdeles fornøjelig prædiken.

På en matematikkonference i San Diego traf vi en tysk matematiker og dennes Frau; de var her på et stipendium. De inviterede os til middag, for vi måtte endelig hilse på et dansk-amerikansk ægtepar, som de kendte. Den danske del af parret var manden; han er læge i København, og han mødte sin kone på — hverken værre eller bedre — en religionskonference i Wien. Aftenens emne var religion, og det blev den hedeste diskussion, jeg har været med til. De fire var praktiserende, entusiastiske protestanter, min mand hedning, og undertegnede klassificeres ikke. Det viste sig, at »hedningen« kendte Bibelen langt bedre end de fire protestanter tilsammen. Min konklusion var i dette tilfælde, at protestanterne spirituelt levede af fortolkninger, interpretationer, meninger og forklaringer af Bibelens ord og rent ud sagt illitterære oversættelser af Bibelen. Jeg skal barmhjertigt skåne Dem for detaljer. Hvad er Deres mening om

Billy? spurgte jeg. He is a prophet! sagde den unge amerikanske dame. — Vil han da føje et nyt kapitel til Bibelen? Det mente ingen; de smilte, men kunne slet, slet ikke lide min mening om alle tiders Billy.

— Og mens jeg er lidt uforskammet, må De hellere høre om det herværende hierarki i grov generalisering. Hører man til den laveste eller lavere klasse i den herværende sociale rangordning (der baseres på ens økonomiske forhold udelukkende og mere på, hvor mange penge man giver ud, end på hvor mange man har), så er man baptist; når man har klareret det næste trin på den sociale rangstige, er man metodist eller presbyterianer, og når man når toppen, bliver man episkopal. — Misforstå mig endelig ikke; USA er ikke sammensat af lutter hypokritter; her er måske flere overbeviste og trofaste religiøse mennesker end i nogen anden verdensdel.

Kirken leder mig ind på emnet kirkegårde, som jeg foretrækker at kalde gravlunde. Den mest kendte er Memorial Park i Beverly Hills; dens fulde navn er Forest Lawn Memorial Park. Det er en af de store turistattraktioner i Los Angeles på grund af dens smukke arkitektur og mange statuer. Begravelser i California er noget ganske specielt. Ligene balsameres almindeligvis (medmindre man udtrykkeligt frabeder sig bevaret), og de skrinlægges i deres klæder. Californias klima er ideelt for bevarelse af lig, og disse føres hertil fra alle dele af landet. Jeg har ladet mig fortælle, at mange mennesker i California er smukkere som lig end som levende. De bliver made up efter tidens mode for lig. Min tidligere vicevært beskrev meget levende balsamerede lig for mig, og jeg er overbevist om, at jeg har lige så megen afsky for smukt balsamerede lig som for lig i almindelighed. Hvis emnet måtte have yderligere interesse, henviser jeg til Aldous Huxley; han har skrevet essays om emnet og fortæller i »After Many a Summer Dies a Swan« om, hvad der faldt ham slående inden for industrien. Gravlundene averterer også på store reklameskilte langs gader og veje. Disse avertissementer er unique for California. Den forretningsmæssige side af balsameringsindustrien er lige så unique. Avertissementerne kan ofte opfattes således: Vi giver rabatmærker, dø nu, betal senere! Naturligvis kan man begraves på rate. I august d. å. henvendte en herre sig på et mortuary, bestilte gravsten o. s. v., betalte og oplyste under handelen kontorassistenten om, at han ville begå selvmord og ønskede at have tingene i orden. Assistenten opfattede denne bemærkning som en af de mange makabre, groteske vitigheder, der cirkulerer her både i radio og TV og folk imellem om

dette anliggende. Manden begik virkelig selvmord; det blev hans og pressens spøg og lighusets gene. (Om lighuse se endvidere Mika Waltari: *Sinuhe Ægypteren*.) For at gøre det komplet: Her er også en stor gravlund for kæledyr.

Jeg vil gerne fortælle Dem lidt om skolerne herovre; men jeg har ikke megen personlig erfaring, og mine udtalelser må derfor blive en bunke generaliseringer ud fra enkelte personers erfaringer og udtalelser.

Der synes at herske en almindelig utilfredshed med skolevæsenet. Naturligvis er her mange virkelig gode skoler; men man hører mest om utilfredsheden med de middelmådige og dårlige skoler, for de eksisterer her såvel som i ethvert andet land. Både lærere, elever og forældre udtrykker misfornøjelse. Lærerne synes at beundre Europas faste, effektive undervisning. Børnene lider under for megen frihed; de vælger selv deres fag. Før en elev forlader High School, må de dog have et vist minimum af timer i regning, historie, engelsk o. s. v., men dette minimum er meget lavt. De enkelte skolers kommissioner er hverken værre eller bedre end dem derhjemme, men i højere grad sat sammen af elevers mødre, der hver især ser med sit barns øjne og ofte glemmer børnenes og skolens velfærd til fordel for lille Johnnys luner, evner og begrænsninger.

Lærerne er den lavest lønnede gruppe »arbejdere« i Amerika. Deres løn er ca. 10 % lavere end en arbejdsmands løn. Lærerne mangler en stærk union. De virkelig gode lærerkræfter arbejder i industrien; dette synes nødvendigt for at opretholde en hæderlig levestandard; kun få har råd til at være lærer. — Ingen løn i ferierne.

Den federale regering har tilbudt financieret skolehjælp, hovedsagelig til bygning af nye skoler; men de fleste stater stemte imod forslaget af angst for, at regeringen ville blande sig i skolernes indre anliggender. I virkeligheden er det lige det, som skolerne behøver; men man stritter voldsomt imod alt, hvad der smager af socialisme, for det er et dårligt ord og blot et synonym for kommunisme.

For et par dage siden besøgte jeg studenternes Cosmos klub. Den er i år præget af den store invasion af ungarere. Der er ikke noget at fortælle om dem udover, at de ser meget europæiske ud. Deres friser er en fryd for øjet; jeg har ikke vænnet mig til de glatragede hoveder endnu. Mens jeg gjorde mig umage med at hilse på dem alle og sludre lidt med dem og andre nyankomne, sluttede en ung mand sig til kredsen. Han lignede et stort paradoks. Hans reversskilt oplyste mig om, at hans navn var Viswa Nathan fra Indien; men hans

udseende karakteriserede ham som nordbo. Jeg troede, at han måtte være født i Indien, men af engelske forældre. Han spurgte, om jeg dansede; det gjorde jeg ikke, om han brød sig om at sætte sig ned og sludre med mig? — Det gjorde han. Imidlertid kom præsidenten for International House og sluttede sig til os. Han ønskede mit navn skrevet på en lap papir. Som undskyldning derfor sagde han, at jeg skulle være æresmedlem af International House. Det lød som en god spøg; jeg skrev mit navn med blokbogstaver. Mens jeg prøvede på at koncentrere mig om at skrive, spurgte Viswa: Hvor er Danmark egentlig? — Jeg betragtede paradokset med en blanding af mistro og misfornøjelse. Aldrig havde jeg mødt en student, der indrømmede sin uvidenhed om et lands beliggenhed. — En nabo til England, svarede jeg. Imidlertid havde jeg afsluttet skriveriet, som Viswa nøje havde fulgt, og han udbrød med latter og en tyk københavnsk akcent: Gosh - Rygård strand! Viswa var Frede Jensen fra Auning eller omegn; han havde til ære for mig byttet navneskilt med en indisk student. Vi opfriskede fælles bekendte fra hjemegnen, berømte karakterer som: Kirsten Mariussen, Vibeke Neergaard, lærer Madsen, la Cour - Tut og Lis o. m. a. Frede gik på Allingåbro real-skole, så jeg kender ham ikke hjemmefra.

Jeg har ventet så længe som muligt med at kommentere Arkansas-affæren for om muligt at kunne meddele et godt resultat. Jeg ser, at Berlingske Tidende har slået de mindste begivenheder op på forsiden med store, trodsige bogstaver. Desværre er den danske presse ikke den eneste, der misforstår situationen og benytter sig af den til at give USA lidt dårlig publicity. Hvad der i den senere tid er foregået i Little Rock i Arkansas, har vakt lige så megen forargelse i USA uden for Arkansas som i Europa og bag jerntæppet. Der er en hel del småting, som den fremmede presse glemmer at oplyse sine læsere om.

Midt- og sydstaterne i USA er kendt som »De bagvendte stater«. De er genstand for mangan god vittighed, fordi en stor del af befolkningen er usædvanlig uoplyste — de næstbedste efter analfabeter. Der er en tegneserie, Li'l Abner, der helliger sig disse bagvendte stater; den er virkelig morsom. Landet hedder Lower Slobovia, dets udenrigsminister er John Foster Dullneck. For nylig er Lower Slobovia blevet vendt om, som når et isbjerg slår en kolbøtte; det er en meget skarp satire; jeg gad vide, om denne tegneserie oversættes til dansk?

Det er meget vigtigt, at folk ved, at de mennesker, der forårsager disse tragiske sammenstød mellem hvide og negrene, ikke er så vel-

oplyste, som de burde være. Det er en velkendt sag, at jo mindre oplyst en person er, jo flere fordomme har han, og jo mere påstående er han.

Dette Little Rock-tilfælde er så graverende, fordi guvernøren alene er ansvarlig derfor. Pressen gjorde nar af guvernør Faubus for det altfor dramatiske skridt, han tog, ikke alene på grund af den dramatiske effekt, men også fordi guvernøren har lidt for store tanker om sin magt som guvernør i en af de forenede stater, og fordi han så øjensynlig inviterede til oprør mellem racerne. Vi ventede ganske bestemt, at Eisenhower ville indkalde Arkansas' nationalgardister til federal tjeneste omgående; men det tog den gode herre fulde seks uger. Ja, vi havde håbet, at soldaterne var blevet sendt langt bort fra Arkansas, f. eks. til Tyskland eller Alaska; det er præsidentens privilegium at flytte lidt om med tropperne.

Guvernøren har måske opnået at få mere popularitet blandt sine hvide tilhængere i sin stat; men han har ødelagt sin karriere som statsmand og har ikke mange tilhængere uden for sit lille domæne.

De skal høre nogle eksempler på dumheden i de bagvendte stater og i Arkansas i særdeleshed. Da skolen begyndte, og denne elendighed startede, interviewedes nogle af børnene i Little Rock. En seksårs dreng svarede på journalistens spørgsmål om, hvorfor han ikke ville gå i skole med negre: Mummy siger, at hvis vi begynder at gå i skole med dem, skal vi gifte os med dem, når vi bli'r store! En otteårs dreng sagde: Mumm si'r, at Gud siger, at vi ikke må gifte os med negre! — En bibelkyndig kommenterede denne bemærkning i TV i aftes. Han sagde, at der intet sted i Bibelen står sligt skrevet. Moses giftede sig med en kvinde af en anden hudfarve. Aron og Miriam gjorde ilde bemærkninger derom. Gud vrededes og bød, at den skulle straffes, som sagde ilde om Moses' hustru, og Miriam blev straffet. Well, det er altid godt at få rede på tingenes rette sammenhæng; men det er skammeligt at lytte til en sådan indoktrinering, som åbenbart praktiseres i Arkansas.

Nogle af disse midt- og sydstater har love, der forbyder blandede ægteskaber, mens et sådant ægteskab kan være lovligt i andre staters nordlige dele og en forbrydelse i sammes sydlige dele. I det store og hele er der meget få blandede ægteskaber i USA, fordi både ægtefællerne og deres børn er en slags sociale udskud. I mange tilfælde frakender både forældre og venner sig kendskab til den, der gifter sig uden for sin race. Statistikken siger, at blandede ægteskaber hovedsagelig findes i den akademiske verden.

Der er også andre ting, man må forstå. Amerika er et forholdsvis nyt land, og selv om det er aldrig så rigt og moderne i industrien f. eks., er det uhyre gammeldaws på mange områder. Jeg skal ikke sætte min finger på noget bestemt; men man mærker det, så snart man har orienteret sig lidt herovre. Forøvrigt er det ikke mere end ca. tre generationer siden, at slaverne blev frigivet.

Man kan udmærket sammenligne sydstaternes negerhad med Hitlers jødehad. Det er ikke et nyt fænomen, at en race føler sig overlegen og hævet over andre racer, og med et par gode agitatorer på rette tid og sted kan det rigtig slå ud i lyse luer.

Europa har ingen grund til at føle sig hævet over et fænomen som racehad; for man kan finde det overalt. Vi behøver ikke at gå længere end til Blichers »kæltringer«. I Norge og Sverige ser man heller ikke med alt for venlige øjne på lapperne. Det er udmærket, så længe de holder sig til deres gruppe ude på sletterne; der er de en turistattraktion; men de skulle ikke gerne blande sig med den øvrige befolkning.

Den udenlandske presse er Eisenhowers samvittighed. For alt i verden må USA værne om sit rygte i udlandet. Det var den udenlandske presse, der endelig fik præsidenten til at tage det alvorlige skridt i Arkansas. I aftes holdt guvernør Faubus en tale i radioen. Han fordrejede sagen således, at de hvide i sydstaterne er blevet underkuede, og drog så drastiske paralleller som jøderne i Hitlers Tyskland og opstanden i Ungarn. Der er ikke tale om underkuelse af de hvide, men derimod om befrielse af negrene, helt i USAs ånd. Sikke kort Faubus spillede i hånden på antiamerikansk propaganda! Jeg gad vide, hvor lang tid guvernøren har tilbage som guvernør?

Indianerne hører man ikke meget om; de er ikke så øjensynligt forskellige fra den hvide race som negrene. De indianere, der ønsker det, kan til enhver tid forlade reservaterne og få tildelt land og en vis pengesum af regeringen, nok til at give dem en vældig god start. I reservaterne lever indianerne et bekymringsfrit liv; så længe de er der, tager staten sig af dem. De fleste stater har love, der beskytter indianernes interesser. Således er der mange fredede dyr, som må skydes med bue og pil i sæsonen, men ikke med noget andet våben.

Arizona og California har begge et stort vandproblem. Begge stater forsynes med vand fra Coloradofloden. Imidlertid vokser befolkningen så stærkt i begge stater, at floden vil tørre ud, hvis ikke forbruget bliver mere moderat, og hvorledes kan forbruget modereres, når kravet konstant vokser? Situationen er næsten desperat. Arizona

prøver for tiden at kræve Coloradovandet for indianerne, idet staten påstår, at indianerne oprindelig havde retten til vandet. Når jeg siger, at Arizona kræver Coloradovandet for indianerne, mener jeg naturligvis, at Arizona prøver at bemægtige sig vandretten i indianernes navn. Ja, det er slet ikke dårligt at være indianer i dag.

Los Angeles' fulde navn er: Ciudad de Nuestra Señora, la Rena de los Angeles. Det betyder: Vor frue, dronning over englernes by. (Sikke en oversættelse.) Ikke desto mindre har byen med dette fornemme navn et andet, også meget alvorligt problem, nemlig røgen. Los Angeles er omgivet af bjerge, og her er meget sjældent en antydning af vind. Det var ganske vist dejligt, før den svære industri flyttede ind. På grund af den manglende vind bliver røgen hængende i luften over byen. De første gange jeg spadserede i gaderne, måtte jeg holde et lommetørklæde for næse og mund; men man vænner sig til det efterhånden.

Når jeg taler om røg som en oversættelse af smog, er det, fordi jeg ikke kan finde et bedre ord på dansk; men det er ikke almindelig røg. Ordet smog er utvivlsomt dannet af smoke, men smog er noget, der kun findes i luften over Los Angeles og, så vidt jeg ved, ikke noget andet sted i verden. Smog siges at dannes af en kemisk proces, hvorved solvarmen virker på det affald, der sendes ud i luften (røg og automobiludstødning), og danner en slags gas, der bliver hængende i luften over byen af mangel på tilstrækkelig vind til at fordele den over land og hav.

Først i de senere år har man prøvet at finde ud af, hvorledes man kan blive smog'en kvit. Man lukkede alle fabrikker og raffinaderier i nogle dage for at se, om luften blev mere tålelig; men der syntes ikke at være stor forskel. Det synes at være den kolossale mængde biler, der forpester luften. Olieselskaberne arbejder nu sammen med bilfabrikkerne for at finde en løsning på problemet. Efter sigende har man fundet en løsning; men i de førstkommende år er den for dyr til at blive hvermands eje. Hvert hjem har for øvrigt sin egen lille røggenerator; det er en ovn opstillet i et hjørne af haven. Her brænder hver husholdning sit affald. Der har ikke hidtil været nogen officiel affaldsopsamling. Imidlertid er der endelig blevet vedtaget en lov, der forbyder affaldsbrænding i disse ovne fra 1. oktober d. å., og et affaldsopsamlingssystem er blevet arrangeret. Opsamlerne er ikke ansat af byen, men af private kompagnier. Dette kan være Dem et eksempel på, hvor gammeldags USA er. Man har i årevis haft affaldsopsamling i de fleste europæiske købstæder, mens man her —

og med dette varme klima — først i 1957 finder ud af, at det er nødvendigt. Los Angeles med forstæder har en befolkning, der er to gange så stor som Danmarks.

Vi har naturligvis været på adskillige udflugter i California og i Mexico. Vi har kørt langs Stillehavet til San Francisco; det er en vidunderlig tur. Undertiden satte vi os på klipperne langs kysten og lyttede til søløvernes gøen. Om foråret er bjergskråningerne grønne for en kort tid, og der er et væld af skønne blomster; men de brændes kun alt for tidligt op af den hede sol. Vi kørte også gennem den via Steinbeck berømte Salinas Valley til den for sine mystikere, »The Rosy Crusians« (eller noget i den retning), kendte by San Jose.

San Francisco ligner mere en by end Los Angeles og har et behageligere klima. Om sommeren er det undertiden nødvendigt at have let overtøj på.

Mexico er et meget fattigt land, og man ser det straks i grænsebyen Tiajuana. Forskellen mellem California og Mexico er så slående, at man, hvis man ikke tidligere gjorde det, i høj grad kommer til at værdsætte Californias iøjnefaldende rigdom. Vi har besøgt adskillige byer i Mexico, men endnu ikke Mexico City; det må vi tage en ferie til.

Der må være en ende på alt; derfor ender min beretning om begivenheder i California og de vigtigste i de andre stater her med mange venlige hilsener til venner og bekendte.

Bodil Rygaard.

JUL 1957

JULEN er over os,
lyset er tændt.
Udover hele verden er sendt
bud om det rige, der kommer.
Lyset har sejret i magtfuld strid.
Tonen fra himlen er atter blid.
Nu går det fremad mod sommer.

End ligger mørket
rugende tungt;
men lyset — lyset er stærkt og ungt,
og liflig er morgenrøden.
Mørket vil vige, det ved vi vist.
Fristeren veg den hvide Krist,
livet besejrede døden.

Dagen vil længes,
mens tiden går.
Alt sommerens ridder, den unge vår,
ryster de gyldne vinger.
Han flyver fra morgenrødens kyst.
Sang og glæde og livets lyst
i tanker og toner klinger.

Snart grønnes atter
den gamle jord.
Snart risler de strømme,
og græsset gror.
Snart løves de lyse bøge.
For nu er det jul, nu er lyset tændt.
Livet har sejret. Solen er vendt.
Hver dag vil dens magt forøge.

Erik Munch

Sommerfesten

VED sommerfesten den 7. juli havde vi den store oplevelse at høre en af Danmarks bedste fortællere, fru Anne Sophie Seidelin, Knebel. »Folkeeventyret i vor tid« var fru Seidelins emne. Vi var alle betaget af fru Seidelins fortælleevne og den livsforståelse, hvormed hun overførte eventyrets tildragelser på nutids tænke-måde. Og så den frigjorthed at kunne tale i halvdelen time uden at have hverken talerstol eller manuskript at holde sig til, og uden at vi et øjeblik følte tiden lang, en stor og glædelig oplevelse.

Den efterfølgende generalforsamling var kort og uden dramatik. Alle valg var genvalg. Bestyrelsen genfremsætter og støtter gerne Mejnecke-Madsens opfordring til hvert enkelt medlem om i inde-værende år at skaffe mindst ét nyt medlem; der er emner nok; medlemstallet, 538, er ikke halvdelen af de elever, der er gået ud fra Ryomgård realskole.

Aftenfesten forløb traditionelt; men der var for få til første afdeling. Bestyrelsen vil hermed gerne slå et slag for, at mange flere møder op ved fællesspisningen. Vi betragter den del af festen som noget af det centrale ved sommerfesten og i elevforeningens arbejde i det hele taget. Det er jo dog her, gamle elever møder deres gamle skole — i samværet, Ryomsangene og i deres gamle læreres skikkelse. Er det formen for samværet, man har noget imod, er vi lydhøre for ønsker om ændringer.

Bestyrelsen har konstitueret sig uforandret fra i fjor:

K. Basse Kristensen, formand,
fru Annegrethe Nielsen, kasserer,
A. Eriksen, redaktør,
frk. Birgit Jensen, sekretær,
fru Bitten Bøye,
K. Mejnecke-Madsen,
Jørgen Hansen.

Revisorer: K. Vester-Petersen og Jens Jacobsen.

Adresseforandringer bedes meddelt sekretæren, frk. Birgit Jensen, Skolegade 29-31, Århus. Antal medlemmer: 538.

Jubilæumshold 1958: 40 år 1918, 25 år: 1933 og 10 år: 1948.

Vore bedste jule- og nytårsønsker til alle vore medlemmer med tak for 1957.

Bestyrelsen.

Forældredag; Tilskuerflokken

Foto: K. Basse Kristensen

Af skolens dagbog

1956

- 17/8 Skolen begyndte efter endt sommerferie med 509 elever. Åbningshøjtideligheden forløb planmæssigt.
- 10/9 Gymnastikinspektør Vagn Brøchner, Jelling, inspicerede undervisningen i gymnastik.
- 11/9 Et hold elever fra skolen deltog i et atletikstævne i Auning. Skolens hold vandt med 43 points mod 23.
- 13/9 Et udvalgt hold fodboldkæmpere fra skolen besejrede Allingåbro realskole med 7 mål mod 2. Kampen udspillede i Allingåbro.
- 26/9 Erhvervsvejledere fra Randers talte med 8. og 9. klasserne.
- 27/9 Randers amts lærerkredse holdt instruktionskursus på skolen under ledelse af amtsskolekonsulent Stegger Nielsen. Undervisningsinspektør Th. Christensen, København, holdt instruktion i regning og skoleinspektør Inger Merete Nordentoft, København, i dansk.
- 8/10 Skolens stifters fødselsdag mindedes på traditionel vis ved 12-sang, idet Mestersangen blev sunget. 9. kl. nedlagde en krans ved mindestenen.
- 15/10-20/10 Efterårsferie.
- 24/10 De forenede nationers dag. Lærer E. Basse Kristensen talte til eleverne i foredragssalen.
- 26/10 Den årlige tuberkuloseundersøgelse af elever og lærere.

Forældredag: Håndarbejdsudstilling

Foto: K. Basse Kristensen

- ^{30/10} Overlærer, frk. Weiners fødselsdag. Skolebestyreren tale om Nordens dag og det nordiske sammenholds betydning.
- ^{12/11} Randers byorkester - 25 mand under ledelse af dirigent Lavard Friis-holm - gav koncert på realskolen for elever og lærere. Koncerten transmitteredes i radioen.
- ^{26/11} Månedsløv.
- ^{22/12} Juleafslutning. Der var over 1000 børn. 9. kl. opførte under lærer O. D. Jensens ledelse Erasmus Montanus og gjorde det godt. Dagen forløb i enhver henseende efter de bedste mønstre.

1957

- ^{7/1} Skolen bliver i dag 49 år. Eleverne samledes efter juleferien i foredragssalen, hvor skolens fødselsdag og stifteren mindedes. 9. kl. havde nedlagt en krans ved skolebestyrer Axel Munchs mindesten.
- ^{2/3-4/3} Fastelavnsferie.
- ^{18/3-22/3} Indstillingsprøve.
- ^{17/4-23/4} Påskeferie.
- ^{6/5-9/5} Skriftlig eksamen.
- ^{21/5} Mundtlig eksamen begynder.
- ^{8/6-11/6} Pinseferie.
- ^{20/6} Eksamen sluttedes. Alle 9. classes 50 elever bestod, 7 med udm., 11 med mg+, 9 med mg, 14 med mg÷, 8 med g+ og 1 med g.
- ^{22/6} Årsafslutning med translokation. Der var mødt mange mennesker — blandt andet 40-års jubilarene, der tog eksamen 1917. Ialt var der henved 1200. Dagen forløb festligt efter de bedste traditioner, og der gaves sommerferie til den 12. august.

Personalia

Årets nye studenter:

Karl Toftgaard Nielsen, Ramten; Anders Chr. Svane, Ramten; Kirsten Andersen, Stenvad; Peter S. Staunskjær, Kolind; Lise Andersen, Grenå; Kaj Melgaard, Ryomgård; Erland Frederiksen, Ryomgård; Agnethe Balle, Nimtofte; Christian Estrup, »Fjeld«.

Andre eksaminer:

Flemming Eskildsen, Ryomgård: Civilingeniøreksamen; Grethe Brøgger, Auning: Lærerindeeksamen; Kaj Gori, Skive: Lærereksamen; Henning Vester Sørensen, Kolind: Højere handelseksamen; Bent S. Staunskjær, Kolind: Handelseksamen; Jørgen Bang Christensen, Koed: Handelseksamen; Wallin Feder, Auning: Handelseksamen; Bodil Bjerre, Koed: Handelseksamen; Kurt Dyrbye Jørgensen, Kolind: Handelseksamen; Lis Christiansen, Ryomgård: Handelseksamen; Else Lilian Sørensen, Ryomgård: Handelseksamen; Elevforeningens sekretær, Birgit Jensen: Korrespondenteksamen.

Ægteskab indgået af:

Conny Christiansen med reklameassistent N. J. Mikkelsen, Canada.

Niels Lind Andersen med frk. Nanna Larsen, København.

Else Legarth med forvalter Johs. Jensen.

Else Brøgger med landmand Joh. Olesen, Skoffergårde.

Hans Otto Graversen med frk. Hanne Nilsson, København.

Birgit Olesen med radiotekniker Aksel Jensen, Nr. Sundby.

Jørgen Rygaard Jensen med frk. Karen Sandø, København.

Shippingassistent Vagn Jacobsen og frue (Anne Marie, f. Thordrup) er rejst til San Francisco, USA. Vagn Jacobsen har fået ansættelse i et derværende firma.

Bogholder Arne Jacobsen er rejst til Accra, Ghana, Afrika, hvor han af ØK er blevet ansat som bogholder på et nyoprettet kontor.

Landinspektør Jørgen Staunskjær har fået et studielegat til ophold på Stockholms Tekniska Högskola for at studere landopmåling fra flyve-maskine.

Elevforeningen gratulerer!

Dødsfald:

Bankassistent Jørgen Westmark, Stenvad, er efter længere tids sygdom afgået ved døden i en alder af 24 år. Hans minde vil leve i Ryomgård real-skoles elevforening!

Gaver og legater

Skolebestyrer Axel Munchs friplads og boghandler L. Vixøs boglegat søgtes af 3. Fripladsen tildeltes Ida Skipper, Fjellerup.

Foreningen har modtaget til uddeling:

Skolebestyrer Axel Munchs mindelegat.

Anonymt: 11 bøger.

Boghandler Vixø: 1 bog.

Vi takker de ædle givere!

Ved translokationen uddeltes følgende præmier:

Axel Brock: Axel Munchs mindelegat.

Else Lis Jacobsen: Boghandler Vixøs flidspræmie.

Anna Margr. Iversen: Elevforeningens flidspræmie.

Meta Poulsen: Elevforeningens flidspræmie.

Ved vidnesbyrduddelingen i juni modtog følgende elever hver en bog:

Kirsten Vester-Petersen (8A)

Marina Nørgaard Andersen (4)

Jens Johan Mikkelsen (8B)

Ilse Greve (3)

Lis Jacobsen (8C)

Ingrid Vester-Petersen (1)

Inge Graversen (7B)

Karin Nielsen (6B)

Asger Madsen (6B)

Jette Møller Hansen (6B)

Else Hougaard (5A)

Nye medlemmer 1957

Torben Juul Andersen, H. C. Andersensvej, Kolind.

Axel Brock, Attrup skole pr. Ryomgård.

Torben Bundgaard, Mejeriet, Ryomgård.

Aase Carstens, Rosenholm, Hornslet.

Per Christensen, Løvenholm briketfabrik pr. Auning.

Lillian Dragsted, Bredgade 16, Kolind.

Else Elmer, Mesballe pr. Ryomgård.

Bente E. Eriksen, Pindstrup.

Birgit Green, Stenbergholt skole pr. Auning.

Ella Thorup Hansen, Nimtoftevej 17, Ryomgård.

Lis Hvid, Pindstrup.

Else Lis Jacobsen, Bredgade 15, Kolind.

Aase Selmer Jensen, Drasbeksgade 7, Kolind.

Hanne Grethe Jensen, Vestergade 46, Auning.

Niels Jensen, Nørregade 3, Ryomgård.

Roland Jensen, Vestergade 13, Kolind.
 Torkild Friis Jensen, Skolegade 5, Allingåbro.
 Vibeke Lüneborg, Nørregade 16, Auning.
 Ole Herlev Madsen, Pindstrup.
 Inger Mehlsen, Lægeboligen, Auning.
 Thorkild V. Mikkelsen, »Rypi«, Ryomgård.
 Marie-Louise Pape, Ellegaard pr. Kolind.
 Herluf Poulsen, Mørke.
 Uffe Seemann, Bredgade 17, Kolind.
 Børge Søby, Mejerivej, Kolind.
 Henny Sørensen, Bredgade 4, Kolind.
 Eva Andersen, Sivested central pr. Kolind.
 Peter Andersen, H. C. Andersen, Søndergade 6, Auning.
 Sonja Andersen, Skovvej 37, Ryomgård.
 Linda Bak, Peder Bak, A/S Vituna, Mørke.
 Anita Boserup, Veggelslev pr. Voldby.
 Leif Christensen, Jernbanegade 4, Allingåbro.
 Ulla Daugaard, »Korupskovgård«, Ryomgård.
 Erik Fisker, Bredgade 9, Kolind.
 Jytte Hansen, Voldby postekspedition, Voldby.
 Anna Margr. Iversen, »Højbo«, Mørke.
 Aase Jensen, Pindstrup gartneri, Pindstrup.
 Max Johanson, Bønnerup strand, Glæsborg.
 Tove Klemmensen, c/o Erik Klemmensen, Pindstrup.
 Ingelise Nielsen, c/o Hans Nielsen, Koed, Kolind.
 Preben Terndrup Pedersen, Vestergade 43, Auning.
 Meta Poulsen, c/o vognmand Poulsen, Mørke.
 Palle Poulsen, Centralskolen, Mørke.
 Bent Rosendahl, Ørbæk, Ørum.
 Gerda Schmidt, Tårup kær, Auning.
 Bodil Schøler Sørensen, »Kankbølle Damgård«, Hjortshøj.
 Connie Rude Wohlsen, Kolindbro, Kolind.

Årsoversigt 1. juni 1956 – 31. maj 1957

Indtægt:

Girobeholdning	638,22
Kassebeholdning	12,97
Axel Munchs mindelegat	50,00
Kontingent 9. kl.	270,00
Amerikansk lotteri	58,17
Kontingent	2392,00
Salg af 20 gamle årsskrifter	60,00
Entré, sommerfesten	70,00
Renter	7,12
	<u>3558,48</u>

Udgift:

Axel Munchs mindelegat	50,00
Præmier	45,65
Sommerfesten (musik, foredrag, hotel, pedel)	414,25
Porto, frimærker, budpenge, gebyrer m. m. ..	367,64
Fane	143,00
Gartner Sørensen (2 kranse)	20,00
Udgift til amerikansk lotteri	9,25
Billede indrammet (Ryomgård møbellager) ..	7,50
Annoncer (friplads, sommerfest)	167,20
Kolind bogtrykkeri	1815,75
Sekretæren	30,00
Girobeholdning	483,00
Kassebeholdning	5,24
	<u>3558,48</u>

Status pr. 31. maj 1957

Girobeholdning	483,00
Kassebeholdning	5,24
Beholdning ialt	<u>488,24</u>
(Tilbagegang: 162,95 kr.)	

Åbyhøj, den 6. juni 1957.

Annagrethe Nielsen.

Ovenstående regnskab er revideret og befundet i orden.

Randers, i juni 1957.

Foldby, Hinnerup, i juni 1957

Vester-Petersen.

J. Jacobsen.

Ryomgaard Realskoles elevforening

har udsendt sit sædvanligt smukt udstyrede og velredigerede aarsskrift, der traditionen tro indledes med skolebestyrer Erik Munchs translokationstale — et par gode ord, der er værd at fage med paa vejen.

Desuden indeholder aarsskriftet, der er redigeret af Anton Eriksen, en række interessante artikler, deriblandt flere bidrag fra tidligere elever. Et af de mest aktuelle maa vist siges at være løjtnant J. C. Brejnegaard Madsens skildring fra FN-styrken ved Suez.

Endelig finder man i aarskriftet skolens dagbog, persona-lia, en liste over gaver og legater og en oversigt over elevforeningens regnskab.

Smukt aarsskrift fra Ryomgaard realskole

Ryomgaard realskoles elevforening har som sædvanlig udgivet et aarsskrift for 1957.

Aarsskriftet, der er redigeret af realskolelærer Anton Eriksen, Ryomgaard, fremtræder i smuk hæfteform og omhandler alle begivenheder i skoleaarets løb. Det bringer bl. a. et udførligt referat af skolebestyrer Erik Munchs tankevækkende tale ved translokationen i juni, en levende beskrivelse af 9. classes norgestur, skrevet af Lillian Dragsted, Kolind. Endvidere indeholder aarsskriftet en artikel: »Paa vagt for freden«, skrevet af en tidligere elev, J. C. Brejnegaard Madsen, Kolind, som har gjort tjeneste som fændrik i FN-styrkerne i Ægypten. Ligeledes er der andre interessante artikler af gamle elever, som har turneret viden om i verden, men som stadig lader tankerne gaa tilbage til barndommens skole i hjemlandet.

Aarsskriftet, der er smukt illustreret, afsluttes med et digt: »Jul 1957« af realskolebestyrer Erik Munch. Det smukke og lødige aarsskrift, der kun er trykt i et begrænset antal eksemplarer, kan med udbytte læses ikke alene af skolens lever, men ogsaa af andre interesserede.